

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Iózsef kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 293. sz. 1943. december 28. kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Karácsonykor súlyos harcok voltak a keleti fronton

Dél-Olaszországban Ortonáért folyik a nagy küzdelem - Ütközet az Északi-tengeren, a Scharnhorst német csatahajó hősi harcban elsüllyedt - Híresztelések a második arcvonalról, Rommel szemlét tartott a nyugati védőművek fölött
Roosevelt, Petain és Göbbels karácsonyi rádióbeszéde

Azok a frontkatonák, kik részt vettek a mult háborúban, emlékezhetnek rá, hogy az oroszok a karácsonyi ünnepnapokon csaknem mindig támadtak. Ezt a régi „tradíciót” átvette a szovjet is és az idei karácsonykor megint offenzívát kezdett a front több szakaszán.

Mint német katonai helyről származó tájékoztatás megállapítja, a karácsonykor megindított orosz offenzíva célja a német keleti arcvonal áttörése és megsemmisítése. Ezzel a célkitűzéssel egyúttal adva van a német elhárítás feladata, amely a szovjet célok meghúsításában áll. A keleti arcvonalon harcban álló német haderők magatartása tehát defenzív jellegű, ami természetesen nem zárja ki, hogy bizonyos részletek érdekében német részről is sor kerülhet támadó hadműveletre — állapítják meg német katonai körökben.

A célkitűzések jellemzéséből az következik, hogy a keleti hadszíntéren lényegében nem állt be új helyzet, hiszen a szovjet már előzőleg a német arcvonal felgöngyölítésére tört, ami a német hadvezetés és védekezés és támadás rugalmas alkalmazásának betartásával igyekezik megakadályozni. Új mozzanatok egyrészt a jéli offenzíva céljaira tartalmakolt haderők harcbevételében, másrészt a támadó erők fejlesztésében mutatkoznak. Ami az utóbbit illeti, a súlypont a zsitomir—vitbeszki szakaszra esik. Zsitomirnál a szovjet közvetlen célja a zsitomir—korosteni vasútvonal elérése. Itt vasárnap folytatódott a nehéz elhárító harcok, amelyek azonban természetesen még nem fejeződtek be.

Vitbeszknél a szovjet hasonlóképpen megkísérelte áttörési kísérleteit, amelyeket a támadó élek visszaverése és a betörési helyek elreteszése után meghúsultnak lehet tekinteni.

A szovjet offenzíva déli súlypontja: a Nikopol és Dnyepropetrovsktól délre eső arcvonalszakasz, közvetlen célja: Nikopol elfoglalása. Az első kétnapi sikeres elhárítás után a szovjet erőfeszítésben némi lankadás állt be. Recsicától északra továbbra is a német ellentámadások jellemzik a helyzetet.

DÉL-OLASZORSZÁGBAN

sem pihentek a fegyverek karácsonykor. Ott Ortonáért folyik elkeseredett küzdelem. A városkát egy német ejtőernyős vadászásztól véd. Berlińi közlés szerint a 8. hadsereg egységei igen

kemény és veszteségteljes harcok után karácsony estéjén behatoltak Ortona déli részébe. Egész éjszaka elkeseredett harcok dúltak. December 25-én a városka házaiban, házról házra menve folytatódott a harc. Délután páncélosok és rohamcsapatok támadták meg Ortona északi részét, de az ejtőernyősök hősiessé ellenálltak és még a 27-iki hivatalos jelentés is arról számolt be, hogy Ortonáért folyik az utcai harc.

A SCHARNHORST

német csatahajó hősi küzdelemben elsüllyedt. Huzamosabb idő óta nem volt olyan összecsapás a tengeren, melyben nagyobb hadihajóegységek vettek volna részt. Most azonban az történt az Északi-tengeren, hogy egy német tengerezeti kötelék megtámadta azt az angol hajókaravánt, mely Szovjet-Oroszországba tartott hadianyaggal. Erős angol flota kísérte a karavánt. Heves ütközet fejlődött ki. A túlsúlyban levő angol tengerezeti erőkkel vívott heves ütközetben a Scharnhorst német csatahajó elsüllyedt, az angol karavánt pedig a védekezés és támadás rugalmas alkalmazásának betartásával igyekezik megakadályozni. Új mozzanatok egyrészt a jéli offenzíva céljaira tartalmakolt haderők harcbevételében, másrészt a támadó erők fejlesztésében mutatkoznak. Ami az utóbbit illeti, a súlypont a zsitomir—vitbeszki szakaszra esik. Zsitomirnál a szovjet közvetlen célja a zsitomir—korosteni vasútvonal elérése. Itt vasárnap folytatódott a nehéz elhárító harcok, amelyek azonban természetesen még nem fejeződtek be.

A Scharnhorst csatahajó a német haditengerészeiben 1939-ben kezdte meg a szolgálatot testvérhajójával, a Gneisenauval együtt. Főleg ellenséges hajókaravánok ellen harcolt. Sebessége 27 csomó volt óránként, személyzete 1461 fő volt. Fegyverzete 9 darab 28 centiméteres és 12 darab 15 centiméteres ágyúból, valamint 30 darab légvédelmi gépágyúból állott. Egyideig a Scharnhorst hosszabb idő volt kénytelen tölteni a La Manche-csatorna partján fekvő Brest kikötőben, 1942 februárjában azonban a csatahajó a Gneisenauval és a Prinz Eugen nehézcirkálóval egyetemben áttörte az angol záróvonalat és újabb harci feladatokat vehetett át. Azóta semmit sem lehet hallani a legendás hajóról, míg most az Északi-tengeren a hősi küzdelemben befejezte pályafutását.

A Scharnhorst elsüllyesztésével kapcsolatosan német részről megállapítják, hogy közelebbi adatok közzétételére csak akkor kerül sor, amikor az ellenség veszteségeiről is pontos adatok állnak rendelkezésre.

KARÁCSONYI MEGNYILATKOZÁSOK

Az ötödik háborús karácsony alkalmából államfők és államférfiak megnyilatkozásai egymást kö-

vették.

Első helyen áll ezek között a pápa karácsonyi szózata, mely az ünnep szombatján hangzott el. A pápai szózat tartalmát karácsonyi számunkban már ismertettük.

A „Bund” című svájci lap római tudósítója úgy értesül, hogy a pápa karácsonyi beszéde tápot ad annak a véleménynek, amely szerint a Szentészék most már nem nyul diplomáciai természetű új kezdeményezéshez a béke gyorsabb helyreállítás érdekében. XII. Pius pápa csupán azt a reményt fejezte ki, hogy ebben a háborúban az idei lesz az utolsó háborús karácsony.

ROOSEVELT

amerikai elnök karácsony első napján mondott rádióbeszédet. Ezt külön cikkben ismertetjük. Roosevelt most bejelentette, hogy Eisenhower tábornokot nevezték ki az „Invázios hadseregek” főparancsnokává. Egyébként — mint az amerikai sajtó megállapítja — az elnök nem helyezte könnyű győzelmet keltésére és nagy áldozatokat követel az amerikai néptől. Figyelemreméltónak tartja az amerikai sajtó, hogy Roosevelt karácsonyi beszédében első ízben módosította a feltétlen megadás követelését, amennyiben rámutatott arra, hogy az egyesült nemzetek nem akarják leigázni a német népet, hanem helyet akarnak biztosítani számára a népek családjában.

PÉTAİN TÁBORNAGY.

francia államfő felszólította minden franciát: gondoljon arra, milyen veszély leskelődnek Franciaországra, ha polgárháború törne ki, vagy ha a kommunizmus győzedelmeskedne. Felhívta a franciákat: hagyják abba meddő vízályalkat, fogadják meg ezt az „utolsó intés”. Sok szerencsétlenség ért bennünket, mégis bízom Franciaország jövőjében — mondotta.

GYÖRGY ANGOL KIRÁLY arról beszélt rádiószózatában, hogy fényes képet alkotnak maguknak a jövőről, de nincsenek rózsás álmaik az elkövetkezendő napokról. Kemény munkára, súlyos küzdelemre lesz még szükség, de nem szabad megpihenni mindaddig, amíg a feladat elvégezve nincsen.

GÖBBELS

német birodalmi miniszter azt fejtette rádióbeszédében, hogy ez a háború a németeket keményre ferte és megfosztotta a szentimentalizmustól. Sokat elvesztett a né-

met nép, de sokat nyert is. Javakban szegényebbé vált, de a beifő javakban való gazdagsága nőtt. A világ újjászülésének korszaka ez. Megértéshez erős szívre van szükség. A német nép az élethez való bátorságban önmagát multa felül és annyi dicsőséget szerzett, hogy a történelemnek egyetlen százada előtt sem kell szégyenkeznie. Köszönetet mondott a katonáknak és a légi támadás sültotta lakosságnak a hősiességükért.

A légi támadások következtében végrehajtott kiürítésekkel a birodalom lakói közelebb kerültek egymáshoz, ez a karácsony tehát a nemzeti közösségnek olyan ünnepe, amilyenre még nem volt példa. Könnyű csomaggal menetelünk, sokaknak már nincs sok vesztetni valójuk — mondotta. — Az ellenség nem is tudja, milyen erőt ébresztett fel ezzel a németekben. A jövő tavasszal talán majd megérzi, ha találkozik véderőkkel nyugaton. Végül a Führer üdvözléti ülmácsolta a német népek.

A MÁSODIK ARCVONAL

kérdése erősen aktualitást kapott. Londoni jelentések szerint Dwight Eisenhower tábornok lesz a második arcvonal generalisszimusa. Az ő parancsnoksága alatt Sir Bernard Montgomery vezeti majd a hadsereg brit csoportját. Sir Henry Maitland Wilson, aki eddig a közepkeleti erők főparancsnoka volt, átveszi Eisenhower őt a földközi-tengeri térség főparancsnoki tisztét s mind a három fegyvernemnek legfelső vezetője lesz. Sir Harold Alexander az Olaszországban harcoló haderők főparancsnoka lesz.

A második arcvonal főémája a svéd lapoknak. A „Stockholms Tidningen” az „Invázios tábornokok” kinevezését kommentálja. A lap az inváziót olyan nagy kalandnak minősíti, amely talán a hadtörténelem legátfogóbb és legsúlyosabb mozzanata lesz. Az invázióval a háború eléri csúcspontját és akkor talán a Svédország békejét fenyegető veszély, amelyet még

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli: A nikopoli hídfőnél, Dnyepropetrovsktól délnyugatra helyi ellenséges támadásokat vertünk vissza. Zsitomir térségében a bolsevisták újabb erős gyalogos és páncélos kötelékeket vetettek harcba. A súlyos és változatos harcok folyamatban vannak. Recsicától északnyugatra a ma-

semmiképpen sem különböztek kiégetőbb lesz, mint valaha.

A stockholmi „Szocialdemokraten” londoni tudósítójának jelentése szerint a szövetséges katonai kinevezések nagy figyelmet keltenek a brit fővárosban. Katonai szakértők a leghatározottabban hangsúlyozták, hogy február és március hónapja nagyfotosságú lesz a jövő esztendőben.

A „La Suisse” című lap idézi a „Korrespondenza Republicana”, a fasiszta kormány hivatalos lapjának cikkét a második arcvonalról. A svájci lap megjegyzi, hogy a „Korrespondenza Republicana” Mussolini személyes irányítása alatt áll. A fasiszta lap biztosra veszi, hogy a második arcvonal 1944-ben feltétlenül létrejön éspe-dig Franciaország nyugati partvidékén. Ez a katonai esemény — írja a lap — küszöbön áll és elkerülhetetlen, tekintettel arra, hogy a dolgok jelenlegi állása mellett megegyezéssel béke nem leheté-séges többé. Az olasz lap azonban annak a véleményének ad kifejezést, hogy az invázió nem segíthet, mivel nincs elég hajó, amely megfelelő erejű csapatokat tudna átszállítani és ezenkívül a németek által kiépített erődírmények legyőzhetetlen akadályt jelentenek a szövetségesek számára.

A JUGOSZLÁV PROBLÉMA

tovább bonyolódik. A délszláv emigráns kormány hivatalosan állást foglal Titóval szemben. A kormány szövívője kijelentette, hogy nem vesz tudomást Titónak a kairói kormány letételéről és a királyság jövőjéről tett nyilatkozatáról. A Péter király körüli minisztereknek „nincs idejük arra, hogy egy csalóval foglalkozzanak”. Az emigráns kormány az angolszász szövetségesek nélkül is tovább harcol azon az oldalon, amelyen hadhalépett.

Mint az MTI jelenti: Kairóban elfogadják Zsifkovics tábornoknak, a jugoszláv főparancsnoknak a lemondását.

kaes ellenséges ellenállással szemben végrehajtott támadásunk további területnyereséggel járt.

Vi(tbeszknél az elhárító csata

TOKES FOTO
MŰVESZI KÉPET KESZÍTI

VASÁRNAP IS NYITVA

nem esőkenő heveséggel folyik. Az ellenség áttörési kísérletei vasárnap is megújultak. Néhány betörést elrekesztünk. A bolsevisták támadó éleit ellentámadásunkkal visszavertük. Az ellenség ezekben a harcokban 40 páncélost veszített.

A Dnyepetrovsktól délre nyugatra dúló elhárító harcokban a Maaraus ezredes parancsnoksága alatt álló 477. berlini-brandenburgi gránátos ezred különösen kitűntette magát.

A délolaszországi arcvonalon az ellenség vasárnap csak szórványosan hajtott végre eredménytelen támadásokat. Ortona városában a súlyos utcai harcok még mindig

tartanak.

A dalmát partok mellett Koreula szigetét megtisztítottuk a kommunista bandáktól. E hadműveletben csapataink a súlyos harcokban 500-nál több hadat semmisítették meg és több löveget, sok fegyvert, hadianyagot és kisebb járművet zsákmányoltak.

December 26-án az Északi-tengeren a Bey ellentengernagy vezette alatt álló német kötelékek megjámadtak egy, a Szovjet-Unióba igyekvő hajókaravánt és azt, valamint a biztosító ellenséges erőket súlyosan megrongálták. A főlényben levő angol tengeri erőkkel vívott harcokban a Hintze kapitány parancsnoksága alatt álló Scharnhorst nevű hajó hősiességgel a legutolsó gránát kilövésé után elsüllyedt. (MTI)

Kozákok a délolasz fronton

Berlin, dec. 27. (NST). A délolasz hadsereg keleti szárnyán karácsonykor nem sikerült az angoloknak benyomni a német frontot, noha igen nagy erővel és óriási hadianyaggal támadott Ortona város északi része továbbra is a német ejtőernyős csapatok kezén van, az ellenség meg erősített harcoknál kötelel hiába próbálják kivetni a németeket az erődökkel átépített házakból. Villa Grande és Ortona közt a brittek átmenetileg elfoglaltak két magaslatot, Villa San Nicola falucska két oldalán, de a német ellenlökés a keleti magaslatról visszakergette őket és magát a falut is szilárdan tartja kezében.

Günther Weber német haditudósító szerint a délolaszországi arcvonalon egy idő óta orosz kozákkötélék küzd a németek oldalán. Az Apennini hegyekben

eddig csak rohamcsapatvállalkozásokat hajtottak végre honolulul amerikai gyarmati csapatokkal állnak szemben.

Berlin, december 27. Az Interinf jelenti a délitáliei helyzetéről: A 8. brit hadsereg karácsony másodnapján is folytatta erős támadásait Ortona harci területének némea állásai ellen és az azoktól nyugatra fekvő szakaszokon változatlan heveséggel folyt. Az angol hadvezetőség új páncélos erőket dobott harcba, azonban a németek mindenütt tartani tudták magukat és az egész védelmi rendszer szilárdan német kézben maradt. A britek és kanadaiak az ortonai elkeseredett utcai harcokban és egy Ortonától nyugatra levő szakaszon nagy és véres veszteségeket szenvedtek.

Jelentés a Scharnhorst csatahajó elsüllyesztéséről

Berlin, dec. 27. (NST) A 26.000 tonnás Scharnhorst csatahajó elsüllyedt — jelentik hétfőn reggel hivatalos közlemény formájában. A közlemény szerint vasárnap egy német haditengerészeti kötelék az Északi tengeren megjámadott egy angol hajókaravánt, amely Szovjetországra igyekezett. A főlényben levő nehéz angol flottakiszármással folytatott hosszas harcban a Scharnhorst csatahajó, miután az utolsó gránátját is kilőtte, el-

süllyedt. Az angol hajókaraván és a biztosító angol flottaegységek is súlyos veszteségeket szenvedtek.

London, dec. 27. (Bud. Tud.) A brit admirális vasárnap késő délután közölte, hogy a Sir Bruce Frazer parancsnoksága alatt álló brit flottaegységek az Északi Foknál Norvégia legészakibb csücskénél összeütköztek a Scharnhorst nevű 26.000 tonnás német csatahajóval. Az ütközet során a Scharnhorst elsüllyedt.

Eisenhower nyilatkozata az olaszországi hadműveletekről és a légiháborúról

Amszterdam, dec. 27. (NTI) Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Eisenhower, a szövetséges európai haderőknek főparancsnokává történt kinevezése után nyilatkozatot tett a saját képviselői előtt, amelyben a szövetségeseknek Róma felé való előrenyomulását kiabrándítóan lassúnak mondotta. Rámutatott arra, hogy ismét egy olyan időszakban vannak a szövetségesek, amikor a kemény ellenállást tanúsító ellenséggel szemben nagy nehézségekkel kell előre dolgozni magukat.

Eisenhower tábornok kijelentette még: nem hiszi, hogy bombatámadásokkal le lehessen gyűrti Németországot. (MTI)

Basel, december 27. (Bud. Tud.) A „Basler Nachrichten” londoni tudósítója szerint a szövetségesek három inváziós parancsnoki kinevezése olyan időpontban történt, amikor mindkét hadviselő tábornak a második arcvonal megteremtésére számítanak. Ezzel a kinevezéssel úgy látszik megerősítést nyer az a vélemény, hogy a másod-

dik arcvonalat nyugatról indítandó támadással teremtik meg.

Berlin, dec. 27. (NTI) December 25-én és 26-án a német csapatok Monte Sammuconal és San Vittore mellett a délolaszországi arcvonal jobb szárnyán többhullámú előretörést visszavertek. Eredménytelenek maradtak az ellenség egyes gyengébb támadásai is az Abruzzok hegyi állásai ellen. A balszárnyon Villa Grande, Villa San Nicola és Ortona körül tovább tart az ellenséges nyomás. Villa Grande mellett két páncélos támogatásával megindított támadást sikerült visszaverni és újból visszaszerezni az ellenségtől a december 25-én megszállt magaslatot. San Nicolától nyugatra Ortonában az egész karácsonyi ünnepek alatt tovább tartott az elkeseredett utcai harcok. A város északi részében behatolt brit csapatokat a németek ellentámadással kiszorították és több foglyot ejtettek. Az angolok és amerikaiak a délolaszországi arcvonalon fokozták tüzéségi tevékenységüket, minthogy roham-

csapataink támadási kísérletei súlyos veszteségek mellett emlékezőre méltó eredmény nélkül megtörték a német védelem szilárdságát. (MTI)

Rommel szemléje a nyugati védőműveken

Berlin, dec. 27. Rommel vezértábornagy beható megbeszéléseket folytatott Rundstedt vezértábornaggal és mint a Német TI értesül, az elmúlt héten meggyőződést szerzett az európai nyugati területek teljes harci felk-

szálltágáról. Tüzetesen megszemlélte a műszaki szempontból tökéletes védelmi berendezéseket és ezzel kapcsolatosan sűrű megbeszéléseket folytatott a helyi parancsnokságokkal. (MTI)

A pápa a légiháborúról és Róma bombázásáról

Róma, december 26. XII. Pius pápa karácsony estéjén fogadta a bíbornokok testületét, amely ünnepi kívánságait juttatta kifejezésre.

Branitói Belmono bíbornok sajnálattal szölt a Róma, különösen pedig a Vatikánváros ellen irányuló légi támadásokról. Megállapította, hogy a Vatikánváros a béke legszigorúbb semleges oázisa, majd azt a kívánságát fejezte ki, vajha a pápa atyai magatartása a legkeményebb szívetek és a legsötétebb kedélyeket is arra bírná, hogy tévedéseiket belássák.

Válaszában a pápa utalt a súlyos és kemény időkről, majd hangsúlyozta az Örök Város különleges helyzetét. Ebben az esztendőben — mondotta a pápa — a háború vihára mind erősebben köze-

ledett az Örök Városhoz is.

A pápa nyomatékosan utalt a légi háború pusztításaira, majd mindenkinek, főleg pedig Róma lakosainak a nyugalom és önuralom megővését, a minden megmondolalan cselekedettől való tartózkodást ajánlotta. A Vatikánváros ellen intézett légi támadásokról szólva a pápa köszönetet mondott Istennek, hogy a Vatikánvárost megőrizte, amikor néhány héttel ezelőtt légi támadást intéztek ellene. Kijelentette, hogy a támadás hírért minden tisztességes ember egyöntű felháborodással fogadt.

Előre megfontolt támadásról volt szó, minden keresztény embernek szent, Szent Péter vérevel megdicsőített hely és világszerte értékelt kultúrközpont ellen, amelyet ünnepélyes egyezmények is védenek. Ez a támadás nehezen érthető tünete a szellemi megzavarodásnak és a lelkiismeret erkölcsi le hanyatlásának, amelybe néhány eltévedt ember jutott.

Végül felszólított a pápa mindenkit, hogy a szomorú idők hatása alatt sem veszítse el egyenes tartását. (NTI)

Athelyeztem órák üzletemet Csapó utcáról Piac-u. 69. alá Megyeházzal szemben Pigniczky István

Roosevelt karácsonyi rádióbeszéde

Lisszabon, dec. 27. A brit hírszolgálat ismertette Roosevelt karácsonyi rádióbeszédét. Az elnök közölte, hogy Kairóban és Teheránban katonai kérdéseken kívül a jövőnek az egész világra vonatkozó terveivel is foglalkoztak. Churchilllel már régen jól ismerték és megértették egymást, most Csangkajsekkal és Sztalinnal, a két legyőzhetetlen egységességgel is megismerkedhetett.

Az igen bonyolult távolkeleti helyzetet Kairóban négy napig tárgyalták. Hosszú nemzedékekre biztosítani szeretnék a békét, a támadó erő eltávolítását a Csendes óceán vidékéről és a biztonság helyreállítását. Ehhez nem kell más, mint hogy a szövetségesek szigetről szigetre menve harcoljanak, míg az amerikaiakkal megerősített Csangkajsekek-erők oly csapatot kezdenek meg, amely tengerbe veti a támadókat. Marshall tábornok repülőgépen földköri útra indult. A MacArthurral és Nimitz tengernaggyal folytatott megbeszélések már a közeljövőben sok rosszat tartogatnak a japánoknak: az acélgyűrű egyre közeledik Japánhoz.

Teheránban — folytatta az elnök — meggyezésre jutottak a Németország elleni gigantikus támadás tekintetében. Oroszország keleten támad, a szövetséges erők délről és teljessé teszik a bekerítést azok a hadműveletek, amelyeket brit és amerikai csapatok a földgömb más részein fogantatosítanak. Ez utóbbi hadműveletek parancsnoka Eisenhower tábornok. A németek ellen harcban vetett amerikai bombázók főparancsnoka Spatz vezérőrnagy lesz, Eisenhower földközi-tengeri parancsnokságát egy brit tisztre ruházzák, akít Churchill jelöl majd ki.

A teheráni értekezlet két utolsó napján — folytatta Roosevelt — Sztalin, Churchill és jómagam egyik voltunk abban a meggyőződésben, hogy Németországot meg kell fosztani katonai hatalmától, most és a jövőben. A német népet az egyesült nemzetek nem kívánják leigázni. Meg kívánjuk adni azt a normális lehetőséget, hogy békében fejlődjen, mint az európai család hasznos és tiszteltreméltó tagja. Határozottan aláhúzzuk ezt a szót, hogy „tiszteltreméltó”, mert az a szándékunk, hogy gyökeresen elválasszuk a német népet a nácizmustól és a porosz

mililitarizmustól, valamint attól a fantasztikus és szerencsétlen fel fogástól, amely a „Herrenvolk-ra vonatkozik.

A nemzetközi kapcsolatok kérdését, fejtegette tovább az elnök, inkább csak általánosságban vitatták meg. Nagybritannia, Oroszország, Kína és az USA a világ lakosságának harmnegyedét jelenti, erejükkel szemben elképzelhetetlen egy nemzetnek a támadása a világéke ellen, e négy hatalomnak együtt kell munkálkodnia a szabadságért. Minden kis és nagy nemzet jogát féltékenyen tiszteletben kell tartani, elvetjük az erősek uralmának doktrínáját. Ha katonai erőre lesz szükség a béke fenntartására, akkor nemzetközi erő alkalmazására kerül sor.

A világ a tudomány haladásával olyan, kicsi lett, hogy nyugodtan feladhathatjuk a földrajzi adottságokat.

Az 1918-as fegyverszünet után hittünk Németország katonai gondolkodásmodjának megváltozásában, szenvedélyes panaszokat hallván, emberies gyöngédséggel tizenöt évet töltöttünk el, ezalatt a németek felfegyverkeztek, kegyes reményünk azonban — mondta Roosevelt — hiú maradt és most nem teszünk többé ilyen kísérletet. Elhatározott szándékunk minden emberileg lehető megtenni annak megakadályozására, hogy ezeket a tragikus tévedéseket újra elkövessük.

A világ túlnyomó többsége a békét akarja, a többség erős és tartós békéért harcol. Logikus, hogy szükség esetén fenntartandó a jövőben az az erő, amely biztosítja a békét. Készen kell állnunk a béke fenntartására az erőszak útján. Ha Németországnak és Japánnak teljesen tudatába hozzuk, hogy a világ nem enged újabb nyomásnak sem, akkor lehetséges — és remélem, valószínű — hogy elállnak a támadó gondolkodásmódtól.

Bejelentette Roosevelt, hogy mintegy három hét múlva a kongresszus előtt további beszámolót tart a két értekezletről és

akkor majd lesz még sok mondanivalója bizonyos náluk uralkodó viszonyokról. Ezután megdicsérte katonáinak az erényeit s közölte az otthoniak bizalmát Marshall tábornok és King tengernagy iránt. E két férfiú — mondotta — máris olyan megnyilatkozásait adta katonai lángelméjének, hogy azokat ma még nem lehet nyilvánosságra hozni. Hadviselt katonák véleményét közölte ezután, hogy a leggyűzendő ellenség erős, ügyes és sok segélyforrással rendelkezik. A háború most olyan szakaszba lép, amelyben nagy embervesztésre — elesettekre, sebesültekre, eltűntekre — kell számítani. A végső győzelem útja nem könnyű, a vég nincs még a láthatáron. Az Európában és Távol-Keleten meginduló, készülő tömegtámadások minden erőfeszítést megkövetelnek.

Végül Roosevelt minden katonának tolmácsolta az amerikai nép karácsonyi üdvözlését.

A japán miniszterelnök a háború eseményeiről

Tokió, dec. 27. (NTI): Tozso miniszterelnök a japán felsőház ülésén, mint hadügyminiszter beszédét mondott a háború legújabb eseményeiről és kijelentette, hogy a japán hadsereg szoros együttműködve a tengerészettel, valamennyi hadművelési területen szilárdan kezében tartja hadászati támadó állásait. Ambár bizonyos szakaszokon kisebb-mérvű változások mentek végbe. — Tozso különösen kihangsúlyozta, hogy a harcban álló csapatok tisztjei és a legénység minden egyes összecsapásnál heves ütést mér az ellenségre és lymódon az ellenséget harc és anyagi erőinek is az elhasználására kényszeríti.

Ezután utalt arra, hogy a japán csapatok most a háború befejezéséért harcolnak.

A délcsendesóceáni hadsereg eseményivel kapcsolatban a hadügyminiszter kijelentette, — hogy a japán szárazföldi és tengeri erők ez év októberre óta megsemmisítő csapatokat mértek az ellenségre, miután ez nagyobb átmérőjű hadműveletekbe kezdett. A japán haderőt jelenleg három hadművelési területen kényszerítették heves harcokra az ellenséget. A Salamon szigetei, Bismarck szigetén és Új-Guinea keleti részében.

A kínai hadsítéren elért eredményekről Tozso így nyilatkozott: A japán kötelékek kiváló eredménnyel hajtották végre tisztogató hadműveleteiket. Különösen az északkínai földi haderőket semmisítették meg. Közölte, hogy október vége óta a japán hadsereg kötelékei több mint 600 ezer ellenséges katonával szállt szembe, kb. négyezer csatában. Tozso a továbbiakban megállapította, hogy Anglia és Amerika megerősítették Kínában állomásozó léghaderőiket és hogy havonta összesen több mint 500 repülőgépet támadja a japán állásokat. Ezeket az ellenséges támadásokat a hadsereg repülőkötelékei hártják el. Végül Tozso hadügyminiszter megdicsérte a hadsereg azon kötelékeit, akik részt vettek Mandzsukuo és Észak-Japán védelmében. (MTI).

Amerikai partraszállás a csendesóceáni térségben

Lisszabon, december 27. Az új-guineai angolszász főhadiszállás jelentése szerint amerikai egységek partraszálltak az újbritanniai Gloucester-foknál.

Newyork, dec. 27. (NST) Az Egyesült Államok egész keleti partvidékét teljes riadókészültségre helyezték karácsony estéjén. A védelmi parancsnokság közleménye szerint ennek az intézkedésnek az volt az oka, hogy illetékes helyen olyan értesülést kaptak, amely szerint karácsony estére ellenséges légitámadást terveztek az amerikai partvidék ellen.

Vas- és stilsillár különlegességek új üzlet átalakítás alatt is nyitva

MAYER mérnök

PIAC-UTCA 28.

Modern háló, kombináltszobák, konyhaberendezések jó minőségben, olcsó árban Szabó József asztalosmester bútorgyárjében, Csapó-u. 33.

Katonai és munkaszolgálatra toborozták Rómában az olaszokat

Rómából jelentik: A 23-24 éves római olaszok valamennyien jelentkezési parancsot kaptak, amely szerint december 30-ig jelentkezni kell a toborzó központokban. December 29-én

lajstromozták a többi korosztályhoz tartozó római férfiakat. Ezek 16-tól 60 éves korig kötelező munkaszolgálatra vételnek igénybe. (MTI)

„Churchillnek csak diplomáciai betegsége volt“

Ankara, dec. 27. (MTI) Egyiptomból érkező utasok szerint Egyiptomban erősen tartja magát az a hír, hogy Churchill betegsége nem volt egyéb, mint diplomáciai betegség, amely lehetővé tette számára, hogy feltűnés nélkül folytathassa közéleti tevékenységét és hogy bizonyos fejlemények bekövetkezése előtt ne kelljen a parlament elé állnia.

lásokkal, amelyeket Wilson tábornok és más angol katonai személyiségek Alexandriában folytattak. Ezeket a tárgyalásokat a balkáni és főleg a jugoszláv kérdés politikai és katonai fejleményeivel hozzák összefüggésbe.

Nem tartják kizártnak, hogy Churchill Kairóban találkozott Péter királlyal s mindenképpen az a vélemény uralkodik, hogy a Balkánnal kapcsolatban nagy „póker-parti“ folyik, amelyben a legjobb lapokat még nem játszották ki.

A francia „felszabadítási bizottság“ határozata Pétain tábornagy és munkatársai ellen

Algír, dec. 27. (Bud. Tud.) A francia felszabadítási bizottság határozata értelmében bírósági eljárást indítanak Pétain tábornagy és mindazon francia személyiségek ellen, akik a Németországgal való együttműködéssel valódtalók. A vádat ellenük a francia büntetőtörvény 75. és az azt követő cikkelyei alapján emelik. Letartóztatási parancsot adnak ki a francia birodalom azon személyiségei ellen, akik

együttműködésükkel szembeálltak a franciáknak a háborúba való belépésével. Az érintetteket a katonai bíróság vonja felelősségre. Jogukban áll a védekezés. Az ítéletet a rendes jogi eljárás útján hozzák meg. Ezzel kapcsolatosan közlik, hogy a nem régen letartóztatott Flandin, Peyrouton és Pucheo volt minisztereket, valamint Bergeret katonai tábornokot katonai fogházba szállították.

Agyútűz a csatornán át

Berlin, december 27. Mint a Német Távirati Iroda értesül, a német haditengerészet és a hadsereg messzeshordó útegei a La Manche-csatorna partjáról hatásonként 13-ték Doover, Deal s Folkstone brit kikötővárosokat. Az ellenség

eleinte viszonyozta a tüzelést, később többórás hevés tüzésre párharc után a tüzelést beszüntette. A német alálatok robbanásait egészen a francia partig lehetett hallani. (MTI)

Harc Tito bandáival

Berlin, dec. 27. Az Interinf jelent a délkelet-európai helyzetről: Kelet-Boszniában tovább folytatják a tisztogatás hadműveleteket és az erre felkészült német különleges kötelékek az utóbbi napokban jelentős eredményeket értek el Tito bandáinak egy részét, amelyek most rendezetlen menekülésben vannak nyugat felé az erdős hegyvidékekre. A harcra kényszerítették és szétverték. — Több száz halotton kívül a banda több mint háromszáz foglyot veszített. Az adriai parton is gyors előrehaladást eredményeztek a néhány nappal ezelőtt megindított tisztogató műveletek. Korcula szigete, amely eddig utánpótlási támaszpontot szolgált Tito csapatainak, most minden

fontosabb pontjával szilárdan német kézben van. A bandák legnagyobb része letette a fegyvert.

A német csapatok a közép-boszniai síkság egyik völgyében történt előrenyomulásuk során nagyobb kommunista bandára bukkantak, amelynek Jesseries angol kapitány volt a parancsnoka. A bandát megsemmisítették, amelynek háromszáznál több halott vesztesége volt. A 38 fogoly között volt az angol kapitány is és két altiszt akik kommunista bandákkal való angol összekötő komandó szerepét töltötték be. Három ember kivételével az egész angol összekötő alakulatot felgöngyölítették. (MTI)

A római pör

Zürich, dec. 27. (MTI) Rómából jelentik: A fasiszta nagytanács 19 tagja ellen megindított perben folyik a vizsgálat. A vád alapja nem a Mussolini ellen leadott szavazat, mert a tanács minden egyes tagjának jogában állott véleményét nyilvánítani. Inkább a rendszer ellen szólt

összeesküvésről van szó, amely a július 24-i ülést megelőző időszakra nyúl vissza. A vádlottak közül ötven állítólag már márciusban összeültek a római Excelsior szállóban és itt keresték az összeesküvés kiindulópontját.

Olasz cáfolat

Zürich, dec. 27. (MTI): Chiasóból jelentik: A római rádió cáfolja a Liberas Stampa svájci lap jelentését, amely szerint Milánóban nyolcvan tuszt kivégeztek volna.

Amerikai javaslat

Stockholm, december 27. (MTI) Az „Aso iated Press“ jelentése szerint Bradley, az amerikai kongresszus tagja javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében Amerika a háború után is megtartaná az ellenőrzést a háborúban megszerzett légi támaszpontok felett, hogy ezáltal az egész világ biztonságát és amerikai kereskedelem fejlődését.

Követek a pápánál

Róma, december 27. XII. Pius pápa december 26-án többek között különkihallgatáson fogadta Magyarországot, Németországot, Japán, Spanyolországot, Portugáliát és Franciaországot követét és karácsonyi, valamint újévi jókívánataikat fogadta. (MTI)

London, december 27. Lengyel körökben úgy tudják, hogy Mikolajczyk miniszterelnök Eden külügyminiszterrel folytatott megbeszélése után az Egyesült Államokba utazott. Mikolajczyk Roosevelt elnökkel Lengyelországot érintő kérdésekről fog tárgyalni. (Bud. Tud.)

Esterházy János drámai beszédben adott hangot a magyarság panaszainak a szlovák parlamentben

Pozsony, dec. 27. Esterházy János, a szlovákiai magyarság parlamenti képviselője, a szlovák parlament költségvetési vitáját alkalmul használta fel, hogy ismét kifejezést adjon a magyarság panaszainak.

Esterházy beszédeben a következőket mondotta:

— Mai felszólalásom célja az, hogy az itt élő magyarság nevében a képviselőház színe előtt leközzözzem álláspontunkat. Az itteni magyarság a legteljesebb mértékben átérzi a világháború által okozott helyzet súlyos voltát és ezért, hogy tudja azt, milyen súlyos a helyzet és nem tudja, hogy ez a helyzet mennyire fog még a jövőben súlyosbodni, vagy mikor fog egyenesen katasztrófálissá válni, így a költségvetést rajtam keresztül megszavaztatja.

— A gazdasági helyzet itt Szlovákiában sok tekintetben nem rózsás. Legyen szabad rámutatnom arra, éppen úgy, hogy bizalommal viseltetünk a gazdasági miniszter úr iránt, nem viseltetünk bizalommal a kormány politikai minisztere iránt. Próbáltam panaszainkat a nyilvánosság teljes kizárásával elintézni, mert ilyen vesztéres időkben kerülni kell minden olyan lépést, amely a különböző nyelveket egymástól eltávolítja. Reméltem és bíztam abban, hogy ilyenemű politikai magatartásunkat a kormány arra hivatott tényezői honorálni fogják azaz, hogy ők is súlyukkal és tekintélyükkel meg fogják gátolni, hogy a sokszor, napoként megismétlődő vekszaturák megszűnjének.

Sajnos, csalódnom kellett. A képviselőház ele panaszainkkal nem minden esetben léptünk, úgy látjuk gyengeségnek minősítették és ahelyett, hogy a vekszaturák megszűnnének, azok sajnos napról-napra fokozódnak. Rendkívül sok anomáliát tudnék felhozni a belügyi kormányzat számlájának terhére, nem teszem ezt azért, mert remélem, a belügyminiszter úr meg fogja érteni ezt a szándékomat, hogy nem szónokolni akarok, hanem azt szeretném, ha ezen eljárások, amelyek szintén néma tiltakozással a belügyminiszter úr megszívlelné és odahatna, hogy ezek a magyarságot mélyen sértő anomáliák megszűnjének.

— A háború ötödik évébe lépünk, egyikünk se tudja azt, hogy mit hoz a holnap. Tagadhatatlan, ezen a földön ezer éve egymás mellett élünk. A történelem folyamán voltak jó és boldog korszakok, de voltak katasztrófák is, amelyek egyaránt sújtották az ország lakosságát, tekintet nélkül arra, hogy milyen nemzetiséghez tartozott. Ma Európa hátszögében élnek a különböző nemzetek a legnagyobb katasztrófák korszakát. Kérem tehát Önöket és elsősorban a kormányt arra hivatott tagjait, hogy inaguráljanak itt olyan politikai légkört, amely megelégedetté fogja tenni az ország összlakosságát. Ha ezt a kormány meg tudja valósítani, méretlen nagy szolgálatakat tesz a jelenleg nagyon is veszélyeztetett általános európai civilizációnak is. (MTI)

Százkilencven foknál a levegő cseppfolyóssá sűrűsödik, lámpák fénykéje folydékká válik. Az ilyen megfagyasztott levegő nagyon veszélyes, mert jobban mint a dinamit. A 266 fokos hideg a világűr hidege. Ez a hideg végső határa a természetnek. Az abszolút zéró fok a 273 fok, ezen a fokon az anyag molekulái nyugvópontjára jutnak s bekövetkezik az anyag halála. Ez a titokzatos abszolút zéró elrögzítlen, nem sikerült előállítani a laboratóriumokban sem.

Náthajrávány Washingtonban

Washingtonból jelentik: Washingtonban a karácsony a náthajrávány jegyében telt el. Az orvosokat és kórházakat a betegek annyira elárasztották, hogy az egészségügyi szolgálatot nem lehetett teljes mértékben ellátni.

Spanyol kékhadosztálybeliek visszatérése

San Sebastian, dec. 27. (NTI): Fernandes Gabarron őrnagy vezetésével karácsony estjén a kékhadosztálynak 563 önkéntes tisztje, illetve közkatona érkezett vissza a keleti arcvonalról Irun francia-spanyol határvárosba. A hazatérőket az állami védő és a falange mozgóom képviselői üdvözölték, mire folytatták útjukat Vitoria-ba, ahonnan otthonukba utaztak tovább.

Tífuszjárávány Nápolyban

Genf, dec. 27. Mint az angol hírszolgálat közli, Clark tábornok december 26-tól, vasárnaptól kezdődően megtiltotta, hogy az 5. hadsereg katonái Nápolyba betegyek a lábukat, mivel a polgári lakosság körében elharapozott a tífusz. A környéken minden csapatot már régebben beoltottak. (MTI)

Időszerű megjegyzések a hidegről

A prémnél jobban véd a gyapju és a bőrnél jobb a posztó

Itt a tél sokat beszélnek a fenyegető hidegről, melynek bekövetkeztétől félnek. Szerencse, hogy még komolyabb hidegek nélkül mult el a november és a decemberi napokra sem lehet panaszkodni. Nem érdektelen beszélni a hidegről, az ember nagy ellensége, mely megbénítja a munkát. Úgy mondják, hogy a mezei emberek az idős hideg halmokba sok eleséget rakatároztak el és ebből arra következtettek, hogy igen kemény téli napok következnek.

A tél ellen az ember mindig védekezett és igyekezett prémes állatbőrökből készíteni ruházatát, hogy testét védje a hideg pusztításától. A tapasztalat során bebizonyosodott, hogy a prém bőrnél a nagy hidegben nem felel meg olyan jól, mint például a gyapju trikók, vagy a posztó. Azok a 45-50 fokos hidegek, melyek a keleti harcok során az elhunyt telen lepték meg a katonákat bizonyították be, hogy a prémes holmik már nem felelnek meg a védekezésnek, a 30 fokos hidegben már nem védenek tökéletesen. A testhez simuló gyapju sokkal jobb védekezést jelent a prémesztyűvel szemben jobban véd a hideg ellen a kötött kesztyű. A bőrcipőben, különösen ha az szoros is, feltétlenül meglagy a láb, de nem fagy meg a posztócsizmákban és a bőrnél alacsonyabb hővezetéből készült anyagokban.

A hideget közömbösíti (a nagy hidegekről van szó) a fehér szín. Megfigyelték, hogy a nagy hidegben a fekete ruha alatt viselt kék, vagy zöld színű fehéreműnél a fagyási veszély olyan nagy, hogy kisebb hidegnél is bekövetkezik a fagyási sérülés. Fehér alsóruhánál ez a veszély már nem fenyeget. A szűk ruha is veszélyes. Például a szűk kesztyű az ujjak izületinél fagyást okoz. A téli öltözködéskor legjobban beváltak a bő kezéslábas ruhák, amelyek alá megfelelően lehet öltözködni. A két ruházat közé szorult levegőréteg közömbösíti a hideget. A bőrcipőket, csizmákat, ha szalmaborítással látják el, — mint azt a harctéren csinálták már, — nem fagy meg a láb. Nagyon jó a hideg ellen a papirborítás.

Az ember a 20 fokos hidegben már fázik, jó ruházatkodás esetén is a 30 fokos hidegben bizonyos

megkönnyebülést érez és nem éri annyira a hideget, mert a fagy hidegben a tűz erejével érvényesül vele szemben. Minél nagyobb a hideg 30 foknál, annál hajlamosabb az ember az almoságra. Ezért van az, hogy a nagy hidegben faradtan lepihenő emberek elalszanak és megfagynak. Negyven fokos hidegben már alig elviselhető fáradtság érzése vesz erőt az embereken. A negyven és ötven fok közötti hidegben nem segít a ruházat csupán a rossz hővezetők halmozása, például, szőnyegek és szalmakazal alá való rejtés. A földbe nem lehet üregt ásni, mivel két napos 40 fokos hidegben annyira átjagy a talaj, hogy robbantani is alig lehet. Ötven fokos hideggel az emberi szervezet már nem tud megbirkózni és bekövetkezik a hideg álom, a halál. Ilyen hidegben az az érzés, hogy a levegő is szilárdra fagy. Ebben a hidegben egy lönyerítésre irítottos fülrepszető üvöltésnek hangzik, egy székér zörgése pedig a mennydörgéssel azonos.

Süteményhez kalácshoz

Dr. ÖTKER

Bőrkesztyűk, ördíszműárúk
retikül különlegességek,
Tóthfalussy-nál
Ferenc József-út 40,
Ferenc József-út 16.

Az árvák karácsonya

Boldog halálával van telve a mi szívünk Isten iránt, hogy ilyen boldog karácsonyt engedett elérni Isten megvallott a kis szívek imádságát és adott szeretőszívű adakozókat, akik adományaikkal oly sok örömet szereztek.

Volt nagy sürgős, forgás a kis árvák között. Sütögték a kicsik, vajon lesz-e csendes karácsonyunk? Ilyeneket jobbak és csendesebbek lenni csak, hogy az anyákkal el ne kerüljenek a házuk felett. Nagy rivalgás volt amikor megpróbált a csendő és egyrészt kedves adakozó lépni be a szobába csomagjával. Csütörtökön cetére tele lett a speizunk liszttel, babbal, cukorral, almával lekvárral, dióval karácsony.

Kapunk pénzadományokat is bőven, könyveket és játékokat a 4 éves kis Mancinak. Az öröm teljes volt már akkor is amikor egy-egy kedves látogatónk boldog mosollyal az arcán jegyezte meg: „milyen szép kis lányok, milyen elevenek és bátrak!” Örömlük volt abban, hogy itt a szeretet. Ott azonban, szerető szívek mellett meg kellett szíven fejdőnek a leánykák.

Örömmel dolgoztak meg a legkisebbek is. Hancsaga, vidáman végeztek mindent. Hancsaga volt a ház az örömtől a készülődéstől az első karácsony napján. Az első karácsony napjának el, amikor a kedves testvér beteg, lázasan az ágyának fölött. Voltak akik elmentek, csendre intették egymást. Csodálatos egy gyermeki szív, ártatlanság. Igaz tud örülni, de tud együttérző is és együtt örülni a mással is.

Karácsony szombatján délután eljött hozzánk dr. Erdély Mihály tiszteletes úr és Károly József úr a nagy gyermekbarát és a fű árvaház vezető testvére. Egy kis karácsonyi ünnepet tartottunk. A tiszteletes úr ige meggyőzően és egy kis szavattal az egy rövid jelenet volt, aztán a gyermekek tiszta hangján rákérdeztek az angyalok: „Csendes éj szentéges éj!”

A karácsonyán a sorban legyűlölt gyerekek lényeg az a biztatás, adta, Isten nem hagy el. Isten szeret, ő az arány és örvényes édesatyja.

Ezt éreztük és tapasztaltuk meg ebben a karácsonyi napokban.

Kedves jöttekünk neveit is közöltük és hálaát adunk azért is, hogy megértették Isten parancsát és elhozták hozzánk jó szívből jövő adományokat.

Veres Jenő alhadnagy listet, amit, szirt, cukrot diót, mákot, egy nyulat, 10 pár virslit, 2 kg marmaládét, ruházati drótot és egy melegítő övet adományozott. Boros Sándor és neje Kalotaszeg-u. 10 kg biralmát Nagy Imréné Szapannos-u. 1 pár tyúkot, 6 kg lisztet fél kg szirt adott. Farczy Gyuláné Rimacsombat 10 pengőt küldött. A mester-úri Nőszövetség listet, borát, babot szirt krumpit, cukrot, mézet, szappant, biralmát adományozott. Öv. Döbzeai Istváné Domhuta 2 kg 3-ás listet. Piroso Józsefné 1 doboz mézes adományozott. Debreczeni Sándorné Torockó-u. 1 üveg lekvárt, kenyeret, almát, süteményt, könyveket, játékokat, és 50 pengő adományozott. Kiss Albertné Hadik-u. listet, mákot, kenyeret, kalácsot, szirt adományozott. Fazekas Béláné Rothermer-u. kalácsot. 1 doboz kekszet hozott jó szívből, zselét, kivül még voltak névtelen adakozók is, akik pénzadományokat adtak szeretettel a Szeretet Otthon gyermekeinek.

Isten gazdag áldását kérjük azokra a nemes szívű adakozókra, akik adományaikkal a mi karácsonyi örömlüköt betöltötték.

Anna testvér.

— Az indiai lapok Gandhi feleségének szabadonbocsátását követelik. A pándiaiai rádió ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy az indiai kormány belügyminisztere Gandhi feleségének szabadonbocsátását megtagadta.

Debreceni Csokonai Színház
IGAZGATÓ: BELSŐ-ÜZEMELTETŐ
21-23 BELSŐ-ÜZEMELTETŐ

HETI MŰSOR:
Kedd: Marica grófnő. Munkásele-
adás.
Szerda: Dörnyö C. bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ:
Kedden: Monna-Vanna, utoljára.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások a u fél 8, este fél 7-kor

Kedden munkáseleadás-
ban:
Marica grófnő
Szerdán C) bérletben

Dörnyö
Tánciskolák
* Schaff tánciskolájában, a Koronában január 4-én új tanfolyam kezdődik. Csütörtökön 7 órától kezdődik.

Kormányzói kegyelmet kapott karácsony estén egy halálra ítélt

A beregmezei Tarpa községben Sipos Sándor gazdasági cseléd mulatozás közben összevetkedett egyik társával és egyetlen késszúrással megölte. A beregmezei törvényszék rögzítőbírósa halálra ítélte Sipost.

A szent estén értesítés érkezett a beregmezei törvényszék-

hez, amely szerint Kormányzó Urunk a halálos ítéletet kétlévi börtönbüntetésre változtatta.

Sipos előtt még karácsony estén kihirdették, hogy a Kormányzó Úr kegyelmet adott és a halálra ítélt gazdasági cseléd könnyezve vette tudomásul, hogy megmenekült a halálbüntetéstől.

A közönség szava Hozzászólás egy karácsonyi cikkhez

A „karácsonyi gondok“ mellé mi is csatlakozunk. Elolvastuk szegény Oláh Mária esetét. Hibáztattuk a mai vagy talán régi pedagógusok melléfogászerű rendelkezéseit. Aztán elkezdtek boncolgatni ennek a történetnek az eseményét, innen-onnan hallottunk hangokat az „enyém-tied“ elvétel nem ismerő baraklakosoktól, akik ugyan a szegénység, de tisztességes szegénység állapotában élnek.

A nélkülözés baraklakosokba kényszerítette őket ugyan, de még úgy dolgoznak, virgódnek a megélhetésért, épp úgy érzik az erkölyös iratlan törvényt, mint mi kényelmes szobáinkban, akik a szociális gondoskodást és készségeket talán könyvekből tanultuk és nem saját keserves létküzdelminkben. Nem azt mondom, hogy a karácsonyi főriport úgy íródott meg: Lát valaki egy baraklakást valamikor, hall fehérszalmán kellemes ebéd vagy vacsora közben egy lelkes fiatal tanítónőtől iskolai történeteket, aztán kényelmes íróasztalnál hozzákezd megírni az élet apró mozaikjából mikroszkóp alá téve egy darabot — s a kis-leányból, akik 14 éves és angyal nem lehetett, jézusi kisdéd válik —, Mária ellenszegüléseiből, a rend és iskolai fegyelem átéléseiből, egy meg nem értett komplexumozó gyermek s végül a maszatos kezéből angyali örömeiket váró segélykiáltás. „Itt vagyok én, a baraklakó, a környezetem szerencsétlen reakciója, az új társadalmi rend élő elhivatottja, segítetek.“ S vannak, akik megértik és cikk lesz belőle.

Most legyen mentes ez a válasz minden személyeskedéstől, ne érdekeljen bennünket, hogy a szociálpedagógiai cikk hogy íródott meg, azt mi se tudjuk, csak sejtjük. Helyette tegyünk fel egy pár kérdést. Milyen emberek laknak a barakokban? A mult háború sorsajuttatja miér, kell társadalmilag megbélyegezni a sorok közt? Azért, mert dolgoznak, családért, gyermekért, nemzetért? S ha elvételük azt a megállapítást, hogy ezek az emberek is részesei egy épülő társadalomnak s egy proletárkerékséggel is közömbös népcsoportnak fogjuk fel, akkor miért ítéli el professzor úr a „rég pedagógust“, aki nem engedte, hogy a kicsi Jézus be lehajlít egy ilyen légtérben felnövő szurtoskezü, talán nem éppen kívánatos etikai gatlásokkal teli serdülő leány tartsa.

A pedagógia legfőbb elve az igazság.

Hol az igazság, ha a rendes, tiszta, széplelkű gyermekek nem állhatnak oda az ünnepélyen? Vajon melyik jobb, egyet megmennteni az új pedagógiával, vagy egyet elveszíteni és 10—20—100-at megtartani a „régivel“.

Nem tudom. Gyarló emberek vagyunk s csak csodálkozva néz-

zük, hogy pattan ki napról napra a lélekruha a gyermeki arcra s most az ártatlanság, szépség harmóniájába belelopjuk a hiétlenkedés, a gyanakvás s a nagy miéti érzéseit? Mit csinálunk ilyenkor, professzor úr?

De mi megint visszatérünk az elejére. Menjen ki egy kicsit a barakokba, beszéljessen az emberekkel s próbálja megismerni őket. S akkor írjon róluk.

Örömmel fogjuk olvasni, mert K. S. írta, de annak az írásnak azt hiszem más lesz a hangja.

Megnyugtatjuk, hogy mindenütt fog találni szegény, félszeg, hibákkal megvert vagy megáldott gyermekeket, akik nem állhatnak oda a karácsonyfáünnepségen az angyal helyére. Nem ők az okai, nem a társadalom, nem az igazgatói önkény, hanem csak egy egyszerű szó, ami előtt mégis alázasosan lehajtjuk a fejünket, mert felmérhetetlen. Ez a szó: „Igazság“.

M. L. N.

Üzenetek a frontról

Tóth Kálmán tizedes a C. 220 táborig postaszámra üzeni szüleinek és ismerőseinek, hogy kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet töltsenek.

Juhász Zsigmond honvéd a Z. 558 táborig postaszámra üzeni édesanyjának és feleségének, hogy jól van egészséges. Szívből kíván hasonló jó egészséget. Kéri, ezután gyakrabban írjanak. Boldog újévet kíván és számtalan csókot küld a családnak.

Parkas Béla tizedes üzeni a K. 803 táborig postaszámra feleségének, édesanyjának, anyósának és apósának, hogy hála Istennek jól van. Már semmi ok nincs az aggodalomra, mert az új helyre beérkeztek. Rendesen fog írni, az otthonukat is kéri, írjanak minél többet. Üdvözlét küldi M. Nagy Mihálynak és személyzetének. Szerető csókot küld.

Arany Sándor szakaszvezető, Arva Mihály szakaszvezető és Mayer Alajos tizedes az A. 469 táborig postaszámra üzenik rokonainak és ismerőseiknek, hogy jól vannak. Mindenkinél boldog újévet kívánunk.

Lévai Péter szakaszvezető a B. 653. táborig postaszámra írja: Nagyon sokszor és szeretettel gondolunk kedves családukra, rokonainkra, barátainkra és ismerőseinkre a szeretet ünnepén. Kérjük, ne aggodjanak, ha átmenetileg nem kapnak hírt rólunk. Szeretteinknek sok csókot küldünk a végtelen orosz földről. Filp János ővezető, Nyulas Bab' u. 5. Kunkli József honvéd Erdel u. 62. Lévai Péter szakaszvezető Gyepű sor 46. sz. Pásztor József honvéd Irinyi utca 10.

Schella János szakaszvezető a K. 682 táborig postaszámra üzeni jóismerőseinek és azoknak a kislányoknak, akik hazai meleg szeretetükkel enyhítették az itteni hideg karácsony éjszakát, hogy valamennyiüknek boldog magyar újévet kíván.

Polgár Ferenc honvéd a K. 682 táborig postaszámra üzeni szüleinek, hozzátartozóinak, jóbarátainak és azoknak, akik szeretetüket elküldték a hideg oroszországi karácsony éjszakán hozzájuk, hogy örömteljes, boldog újévet kíván nekik.

Dr. Pap Károly orvosfőhadnagy a B. 500 táborig postaszám-

Most is jól fogja magát érezni
Szilveszterkor a Páll Sörözőben
Minden teremben hangulatos cigányzene
Asztaltoglalás 26-85. számú telefonon is

Megjelentek az újévi Máv.-kinevezések

Hagyományos szokás szerint a MÁV elnökgazdátja, január elsején hatállyal számos tisztviselőt nevez ki és ugyanakkor igen sokan magasabb fizetési osztály elnevezését és jellegét kapják. Az idén közel félszáz nyomatott oldalra megy ezeknek a száma.

A hosszú névsort négy igazgatóhelyettesi kinevezés nyitja meg: Pieri Cézár, D. Tóth János és Katona Endre igazgatóhelyettesi elnevezéssel és jelleggel felruházott műszaki főtanácsosokat és dr. Klimó Jenő főtanácsost igazgatóhelyettesekké nevezte ki az elnökgazdátja. A tisztviselői Állományosítások során Varga László m. kir. kormányfőtanácsos és Vértessy Vilmos miniszteri tanácsos, üzletigazgatók szintén igazgatóhelyettesek lettek.

A debreceni vonatkozású kinevezéseket holnap számunkban közöljük.

Tegnap volt az első üzletzárásos hétfő

A december 23-án megjelent rendelet értelmében azokat az üzleteket, amelyek nem tartoznak a kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszer, tüzelőanyag, vagy élővirág árusítására berendezett üzletek sorába, tegnap, a rendelet megjelenése után következő első hétfőn és ezután minden hét hétfőjén egész napon át zárva kell tartani.

Ma, kedden pedig életbelép a tegnapi napon zárva maradt üzletek vonatkozásban a rendelkezés, hogy délelőtt 9 óra előtt nyitni és délután 4 óra után nyitni tartani nem szabad.

Százszoros megtorlás

Berlin, dec. 27. Az afrikai francia szakadárök egyik rádióállomása az utóbbi napok folyamán agitációs szempontból meghamisítva közölte egy német hadifogságban levő francia tiszt esetét. Ezzel az esettel kapcsolatban azzal fenyegetőznek, hogy a francia szakadárök a kezük között levő német hadifoglyok ellen fordulnak. Német hivatalos helyről ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy amennyiben a francia szakadárök hadifoglyok német tisztre emelkednek, a német kormány kényszerülve lenne százszoros megtorlással élni a kezük között levő degaullistákkal szemben. (MTI).

— Levette magát a hatodik emeletéről. Budapest a Damjanich utca 26 B számú ház hatodik emeletéről az udvarra vetette magát egy 25—30 év körüli jól öltözött ismeretlen nő és nyomban meghalt. A nő retiküljében nem találtak igazoló iratot. Így nem tudták megállapítani az öngyilkos kiletét. Egy papírost találtak csupán, amelyen ez állt: „Zsuzsikám bocsás meg, nem tehettem másképp. Ez az üzenet, valószínűleg az asszony kislányának szól.

Megjelentek az újévi Máv.-kinevezések

Hagyományos szokás szerint a MÁV elnökgazdátja, január elsején hatállyal számos tisztviselőt nevez ki és ugyanakkor igen sokan magasabb fizetési osztály elnevezését és jellegét kapják. Az idén közel félszáz nyomatott oldalra megy ezeknek a száma.

A hosszú névsort négy igazgatóhelyettesi kinevezés nyitja meg: Pieri Cézár, D. Tóth János és Katona Endre igazgatóhelyettesi elnevezéssel és jelleggel felruházott műszaki főtanácsosokat és dr. Klimó Jenő főtanácsost igazgatóhelyettesekké nevezte ki az elnökgazdátja. A tisztviselői Állományosítások során Varga László m. kir. kormányfőtanácsos és Vértessy Vilmos miniszteri tanácsos, üzletigazgatók szintén igazgatóhelyettesek lettek.

A debreceni vonatkozású kinevezéseket holnap számunkban közöljük.

Tegnap volt az első üzletzárásos hétfő

A december 23-án megjelent rendelet értelmében azokat az üzleteket, amelyek nem tartoznak a kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszer, tüzelőanyag, vagy élővirág árusítására berendezett üzletek sorába, tegnap, a rendelet megjelenése után következő első hétfőn és ezután minden hét hétfőjén egész napon át zárva kell tartani.

Ma, kedden pedig életbelép a tegnapi napon zárva maradt üzletek vonatkozásban a rendelkezés, hogy délelőtt 9 óra előtt nyitni és délután 4 óra után nyitni tartani nem szabad.

Százszoros megtorlás

Berlin, dec. 27. Az afrikai francia szakadárök egyik rádióállomása az utóbbi napok folyamán agitációs szempontból meghamisítva közölte egy német hadifogságban levő francia tiszt esetét. Ezzel az esettel kapcsolatban azzal fenyegetőznek, hogy a francia szakadárök a kezük között levő német hadifoglyok ellen fordulnak. Német hivatalos helyről ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy amennyiben a francia szakadárök hadifoglyok német tisztre emelkednek, a német kormány kényszerülve lenne százszoros megtorlással élni a kezük között levő degaullistákkal szemben. (MTI).

Levette magát a hatodik emeletéről

Budapest a Damjanich utca 26 B számú ház hatodik emeletéről az udvarra vetette magát egy 25—30 év körüli jól öltözött ismeretlen nő és nyomban meghalt. A nő retiküljében nem találtak igazoló iratot. Így nem tudták megállapítani az öngyilkos kiletét. Egy papírost találtak csupán, amelyen ez állt: „Zsuzsikám bocsás meg, nem tehettem másképp. Ez az üzenet, valószínűleg az asszony kislányának szól.

APOLLO
filmszínház
Fény és árnyék
Bulla Elma, Ajtay Andor és Nagykovács Ilona a főszerepben.
Szilveszterre! Csak egyszer a 11 órai előadásban!
Nixi mindig bajt csinál
Jegyek már válthatók!

HUNGARIA
filmszínház
A magyar filmgyártás legmulajóságosabb vígjátéka:
ÁGRÓLSZAKADT ŪRILANY
Főszereplők:
Tolnai Klári, Hajmássy Miklós, Vizvári Mariska, Mihályi Ernő és Misoga László.
Előadások: 5 és 7 óraker.

METEOR
mozgó
Szerdán 5 és 7 óraker utoljára általános közkívánaira!
Kirchfeldi pap
Járay János felejthetetlen filmje.
Pénteken: Szélvészkiasszony

VIGSZÍNHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 óraker
Móricz Zsigmond remek vígjátéka:
Sári bíró
Hangulatos izig-vérig magyar film!
Főszereplők: Mály Gerő, Lázár Mária és Bihary.

Egyedül

Írta: BIBÓ LAJOS

A dolog az egyik székkel kezdődött.

Kint november felé járt. A legvégő barátságosan szürke színt öltött, a fák kopár ridegséggel várták a szelet, az égen fenyegető felhők rohogtak át. Idegesnek látszott az egész elborult természet.

A szék ott hallgatott velem szemben, az asztal tulsó végén. Hogy már percek óta kerestem a mondat tartalmát legteljesebben kifejező szót és minden idegszálamat megfeszítve kapartam előre magam a hangok és gondolatok zürzavarában, a szörnyű erőfeszítésben a székre szegeztem tekintetemet. Ez az öntudatlan mozdulat természetesen nem neki szólt. Testem és érzékemet azért merevítettem meg, hogy anyagi jelenlétem tökéletesen kiköszöböljem a térből, időből és ebben az emberileg elérhető legtisztább csendben, akaratom teljesen zavartalanul működhessek.

Ekkor vettem észre, a szék visszanez rám.

Az erő, amellyel farkasszemet néztem velem, a tény, hogy valóban látható szemmel néz, csaknem béméltatóan súlyos és vitathatatlan volt. Mi a fene lelte ezt? — kérdeztem magamtól, mivel néhány kísérletes mondatban életem bizonyos szakaszaiban, homályosan több alkalommal előztem már a tárgyak lelkére. Mi bajod velem hé? — akartam személy szerint is feltenni a kérdést, hogy tisztázom vele a sort ebben a pillanatban tekintetem azonban a másik székre tévedt.

Ez a szék is néma és komor elszantsággal meresztette rám a szemét. Pillantást vettem a többire. Valamennyi arcán ott látom az ellenséges kifejezést. Na! próbáltam kedélyeskedni, hogy elűssem a dolog, ezek ügylésznek meguntak másodlagos szerepüket és fel akarnak lázadni, hogy jogukat követeljék. És mindebben sajnos magam vagyok a hibás. Húsz év óta élek velük, meg köztöltök és ostoba módon porérok vetköttem előttük, alkalmat teremttem, hogy belém lássanak és felérezzék a szellem holdosan és guzsbakötöten is hatalmas korlátlan szabadságát.

Tisztáznom kellett a helyzetet. Fekintemem körülhordoztam a szobán. Sejtésem nem csalt meg: bútorról, berendezésről, lakásról már nem lehetett szó. A tárgyak nem tartoznak többé együvé. Elszakadtak egymástól, megszüntették érzelmi és térbeli közelségüket valamennyi különvált a másiktól, nyíltan és félelem nélkül vállalom az önállóság és elűkészség kockázatát. Az egyik szekrény kihívón tárta ki magát.

Nézz rám, milyen lapos, milyen elvéhnedt, roskadt, undok ócskaság vagyok. Időm súlyával, döglődésem keserű dühével, használhatatlanságom utolsó felgerjedésével dőlök rád, hogy agyonlapítsalak, kutya!

Meglepett, hogy az emberekhez hasonlóan, mennyire logikátlanul fogadott el egy értelmetlen kifejezést.

Megálljunk cimbora. Mielőtt továbbmennénk, szabad legyen megkérdeznem, miért nevezted kutyának? Sértésnek szántad a szót?

Az ajtaja pattant egyet. Vala-

mennyi eresztéke kezdett széthullani.

— Mit törödsz vele, minek szánom, Persze, hogy gyalázatodra mondtam. Töled hallottam a kifejezést. És most takarodj, mert rád omlok, csirkefogó. Azzal megreccsent.

— Helyes a bögés, oroszlan.

— Apaga! — süvöltötte a rádiókészülék.

Tehát így állunk, bőltottam némán. A helyzet még súlyosabb, mint gondoltam. Ezek a dicszók, — miért dicszók? no mindegy — fel is készültek a leszámolásra. Húsz évig folyton figyeltek, megjegyeztek maguknak minden egyes szavamat, titokban kiolvasták a könyvtáramat és külön fel akarnak koncolni a műveltségükkel is.

A fütőtest csaknem hallható acsarkodással vicsozította rám cápa fogának előléptetett bordáit a zongoraszék, akárcsak egy otrombán tömzsi hivatásos birkozó, megfeszítette mind a három görbét lábát, hogy kidülessze félelmetes izmait, a szőnyegek ugrásra kész alattomos lapulással pislogtak rám a padlóról.

Helyes, csitítottam magamat. Érték mindent, de mégis, mi történt itt? Végso okon mivel háborítottam fel ezeket a sötét indulatú tárgyakat? Ilyen utálatot ilyen elborult dühöt, ilyen elemi erejű felgerjedést eddig még nem tapasztaltam sem az élő, sem a holt világ leike között. És az elhatározásban egygyek csupán, — egyébként kész valamennyi a saját szakállára külön is felvenni a küzdelmet és boldogan török halálba magukat a harcban. Nyilván az történt, hogy férengyarázták irántuk való barátságomat. Soha nem feszélyeztem magamat előttük, megosztottam velük magányomat, elárultam nekik titkomat és mindez arra magyarázzák: ezért cselekszem így, mert nem veszem őket ember-számba. Vagy pedig emulasszót-tal valamennyi külön megkérdeznem, hogyan szolgál az egészsége; elfelejttem apró kis hiúságukat időnként kiszolgálni és ravasz előrelátásból nem dörrentem alkalomadtán rájuk: elég volt kutyák, holnap kiválgali valamennyitöket és jobbat, szebbet hűségesebbet állítok a helyetekbe.

— Arud el, te, mi bajotok velem? — a ceruzatartómtól, aki mégiscsak a legközelebb állott hozzám.

Hallgatott, Nem felelt. Nem akart testvérei ellen nyilatkozni, viszont restellte a fejemhez vágni az igazságot.

Hogy hallgattam magam is csönd lett. Atható, sürű, rosszindulatú csönd. Kinéztem novemberbe. Igen, rebegtem magamban, az idő visszafotott dühétől olyan nyugtalan és dült. Még befelé megyünk a sötétségbe. A tárgyak a legsüketebb éjszakát várják, hogy megrohanjanak és végezzenek velem.

Visszamentem asztalomhoz és a befejezetlen mondatot. Ceruzám felemeltem, a papiros főttem hajoltam. Hogy is? — néztem bele a levegőbe. Megvan? kiáltottam fel.

Megtaláltam a szót, amelyet kerestem, hogy a mondat tartalmát teljes világossággal kifejezzem. Megtaláltam s nem mertem többé leírni.

Karácsonytünnepély a görögkatolikus iskolában

Élénk érdeklődés mellett zajlott le karácsony első napján a gör. kat. elemi iskola karácsonytünnepélye, melyet Reményi József tanító nyitott meg keresetlen szavakkal. Első gondolatunk a harctéren küzdő katonáinkhoz szállt — mondotta, — akik a hováharos éjszakában vigyáznak családai tűzhelyeinkre, akik ébren virrasztanak a magyar bölcső álma felett.

Az ünnepély után mintegy kétezeröt száz pengő segélyt osztottak ki a szegényes iskolagyermeknek között, de nem feledkeztek meg a sebesült katonákról sem, akiknek karácsonyfája alá többszáz cigarettát és egyéb értékes szeretet-csomagot juttattak. A karácsonytünnepély megrendezése Reményi József tanító és Matyás Maria tanító érdeme.

BELLA cipőüzlet
Széchenyi-u. 44. sz. alá költözött

Nagy részvét mellett, katonai pompával temették el a tragikus hirtelenséggel elhunyt Nagy Miklós alezredest

Nagy Miklós alezredest, a debreceni honvéd élelmező raktár parancsnokát vasárnap délután fél-négy órakor temették el nagy katonai pompával a köztemető díszravatalozójából.

A temetésen megjelent vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc hadtestparancsnok, a helyőrség tisztikarának nagy küldöttsége. Díszszázad vonult ki.

A ravatalozóban dr. Kalmár Lajos katonai lelkész mondott mélyhatású gyászbeszédet. Musza Ferenc orgonakisérettel elénekelt a „Te benned bízunk eleitől fogva” kezdetű zsoltárt, majd elindult a Rákóczi-harang zúgása mellett utolsó útjára a koporsó, melyet elborítottak a koszorúk. A hadtestparancsnokság nemzetiszínű szalagos koszorúja mellett ott volt a honvédelmi minisztérium egyik osztályának koszorúja, az élelmező rak ár díszes koszorúja.

A temetésen a mély bánattól süvöltött özvegy és veje, dr. Kardos Tamás gimnáziumi tanár vett részt, a leány betegsége miatt nem vehetett részt édesapja temetésén.

Nagy Miklós alezredest 53 éves korában ragadta el a halál. Nagyon agilis, nagy munkabírási férfiú volt. A halál is szolgálata teljesítése közben tragikus hirtelenséggel érte el. Debrecenből autón Szolnokra ment, hogy ott hivatali ellenőrzést végezzon. Felada át végezve ár hazafelé indult, amikor autója előtt eszméletlenül összeesett. Szívrohamból ölte meg.

Kiütéses tifusz okozta a rendőrségre előállított koldus halálát

Saját érdekében jelentkezzen, akinél megfordult az utóbbi időben.

Megirtuk, hogy Szabó Imre Vendég-utca 45. szám alatti lakost a rendőr tiltott koldulásán tetten érte és előállította a rendőrségre. Kihallgatás előtt elvitték a fertőtlenítő intézetbe, majd orvosi vizsgálátra. Mielőtt azonban kihallgatására került volna sor Szabó Imre hirtelen rosszul lett és meghalt.

Holttestét kiszállították a törvényszéki bonctani intézetbe, ahol a boncolás megállapította, hogy Szabó Imre halálát kiütéses tifusz okozta. Mivel Szabó Imre annak a Fodor Imrénék és nejeinek lakásában lakott, akik Taktaharkányban dolgozva ott elkapták a kiütéses tifuszt és abban haltak meg, valószínű, hogy a hirtelen meghalt koldus is tőlük kapta el a beteg-

séget és azt magában hurcolta hététkig.

A rendőrség most megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kikkel érintkezett a halála előtti napokon Szabó Imre, ugyanis azokat is fertőtleníteni kell és orvosi kezelést alá veszik őket. Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy egyik vendégében tartózkodott rövid ideig, egy debreceni Nyugati-utcai lakos pedig megszánta és szállást adott neki. Mindkettőjüket fertőtleníteték és orvosi megfigyelés alá veszik. A rendőrség ezúton is felhívja azokat, akikkel esetleg éleje utolsó napjában érintkezett Szabó Imre, hogy saját érdekében jelentkezzenek.

Újabb hangfelvételek készültek Debrecenben az egyetemen és kínikán

Rövid idő letelgése alatt már harmadszor keresi fel városunka Budinszky Sándor, az ismert rádióriporter. Tegnap semet városunkban időzött és az egyetemen több felvételt készített.

Budinszky Sándor tegnap délelőtt érkezett Debrecenbe, s itt az alomáson dr. Lengyel Imre, az idegenforgalmi hivatal igazgatója fogadta. Utja először a Központi Egyetemre vezetett, ahol dr. Makkai Sándor professzorral, az országos hírű íróval folytatott beszélgetést a mai magyar irodalomról. Ezután az egyetemi templomban tekintette meg Budinszky Sándor, itt Szentes László református lelkész a pártatlan szépegy templomról.

A harmadik hangfelvételt a Testvér-Kezdo Intézetben készült, ahol Beretvási Somsy Karola beszélt a testvérképzésről. Végül az egyetemi irodányhat látogatta meg Budinszky Sándor és itt dr. Legeza Irén és Szabo Imre közreműködésével készült felvétel.

A héten több debreceni hangfelvételt közvetít a rádió. Tegnap este Budapest 11. hullámhosszán Szabo István dr. egyetemi tanár tartott előadást „A magyar parasztság története” címen a középkori magyar jobbágyágról.

Ma, kedden Budapest I. hullámhosszán este 9.15 órakor Nagy-szemézt Makkai Sándorral a könyvtárszobában címen az íróval beszélget Budinszky Sándor.

Csütörtökön Budapest I. hullámhosszán délután 5 óra 45 perckor „Hatos gyümölcsök től hajlékában” c. a földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata keretében a rádióközvetítést a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara debreceni almatárolójából.

Ugyancsak csütörtökön Budapest 11. hullámhosszán este 8.10 órakor „A Magyar Aero Szövetség kis modellzelel” c. vezet közvetítést Debrecenben Budinszky Sándor. A rádióban tehát valószínű „debreceni hét” lesz.

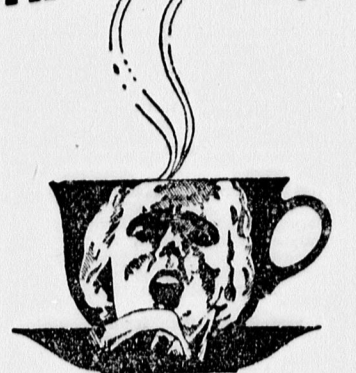
Érmet, régipénzt, háborús sapkajelvényt, — sportérmet magas áron vesz

ÉREMGYÜJTŐ

Debrecen, Nyil-utca 111 szám. Régipénz és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—9-ig

DEBRECZEN 1943 XII. 28. 5. OLDAL

HONVÉDELMI HÍRLELTÉSEN
KALCIHERBA
TEA

GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

Karácsonyestészivenlőtte magát a hazatért frontkatoná tizenhat éves felesége

Bónis Imre budapesti postaltiszt hosszabb frontszolgálat után karácsony estére hazakerkezett otthonába, ahol 16 éves felesége kitörő örömmel fogadta. A hazatérő férfi néhány pillanatra bement a fürdőszobába, hogy lemossa magáról az út porát. A szomszéd szobában ezalatt a fiatalasszony ferje szolgálati revolveréből szívenlőtte magát.

Bónis Imre a rettenetes eset hatása alatt valóságos idegösszeomlást kapott. A fiatalasszony családjának búcsúlevelet hagyott hátra s abban megmagyarázza végzetes tettének okait.

A férjét kihallgatták. Elmondta, hogy nagy szerelem volt közte és felesége között; miniszteri engedéllyel 14 éves korában vette el feleségét és sohasem gondolt arra, hogy szép házaseletük így végződik majd. A fiatalasszony egyébként az utóbbi időben különösen viselkedett, sőt rokon körben néhány nappal ezelőtt azt mondta, hogyha meghal, szeretné, hogy fehér szemfedőt csináltassanak neki. A család tréfának vette a kijelentést és csak most döntött meg, amikor a fenyegetés valóra vált.

— Indiában visszaadják az éhínség miatt eladott földeket Bengália kormánya rendeletére.

Létezik-e külön európai arc?

Ki ne különböztetné meg egymástól első pillanatra az olasz, a német, a francia és a svéd nőt, ha képekben maga előtt látja típusaikat? De minden egyéni sajátosságuk mellett közös vonásaik is vannak. Olyanok ezek az arcok mint a testvéreké. A mai európaiak még a sokszor ábrázolt görög istenasszonyok és nők arcában is meglepetéssel és csodálkozással ismerik fel azoknak az asszonyoknak vonásait, akikkel élnek és akiktől életet kaptak.

Signal

a nagy európai folyóirat legfrissebb számában egyéb gazdag tartalma mellett ezzel a gondolat-tal is foglalkozik. Párhuzamba állítja egymással a klasszikus és modern arcot. A SIGNAL legújabb száma 50 fillérért mindenütt kapható.

H I R E K

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

gyogyszertárak előtti szolgálata, december 25-én reggel 8 óratól, 1944. január 1-én reggel 8 óráig: Kossuth Páris u. 26. Telefon: 30-95. — Magyar Korona, Kálvin-tér 15. Telefon: 18-06. — Arany János, Csapó u. 66. Telefon: 11-78. — Hungaria Szoboszlai u. 4-f. Telefon: 32-60.

Piros tinta... kék papír

Piros tinta... kék papír
Barna kislány, kinek ír?

A négy oldal egy gondolat!
Már béismer és nem tagad.

A vesszőt biz nem lelem,
Mi ez, kislány, szeretem?

Piros tinta... kék papír
Mosolyog rám, aki ír...

Mosolyog rám... elpirul,
Sosem járt így még az úr?

Polgár Gyula.

A Kormányzó Úr fiával, Horthy Miklós követel együtt karácsony első napján reggel kilenc órakor a Kálvin-téri református templomban résztvet, a gyülekezeti istentiszteleten. Dr. Ravasz László mondott prédikációt.

Varrógépjét,
kerékpárját javíttassa
KESZLER műszerésznél
Széchenyi-u. 1.

I R O G E P
sokszorosítás,
leírás,
kölcsönzés
BORY PIAC-U. 72.
TEL.: 20-51.

Hangulatos szilveszter az

OTTHON

Sörözőben
Sas-utca 2. Asztalfoglalás telefonon is 15-54

Optikai és fényképezési
cikkeket vásároljon
Ungár József
látáserész és fotószaküzletében
SZÉCHENYI U. 1. SZ.

Hölgyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP,
ha „KALAPI PAR”-nál
Széchenyi-utca 7. szerzi be
TURBANSZERU FAZONOK IS
P 55.—től

CSAK EGY RUHÁT,
de
Fábiántól
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

Súlyos vasúti karambol

Mozdonyba szállt a sebesvonat: négy halott, öt súlyos, hat könnyebb sérült.

Az Államvasutak Igazgatóságától kapott értesítés szerint Karácsony első napján Beregsom Mezőkászon állomáson a 4111-2. sz. mozdonyvonatba beleütközött a 4007. sz. sebesvonat. A baleset

következtében négyen életüket vesztették, öt súlyosan, hatan könnyebben megsérültek. Forgalmi akadály nem keletkezett. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

A Bibliakövető felekezeti Szent Anna-utca 7. szám alatt működő Tábea Nőegylete ünnepélyt rendezett, melynek teljes bevételét, 120 pengőt a sebesült katonák részére juttatták a Vöröskereszt útján.

Megerősítik Ribar elstének híret. Ivan Ribar, az ideiglenes jugoszláv kormány elnökének fia, aki a jugoszláv ifjúság vezetője volt, november 27-én elesett. Az ideiglenes kormányelnök két hónappal előbb Juricu nevű fiatalabb fiát is elvesztette.

Rendkívüli hadikölcsönt biztosítottak ki Törökországban. A török nemze védelem céljaira ugyanis 400 millió török lírány rendkívüli kölcsönre van szükség. Az új hadikölcsön ennek 130 millió első részlete.

Ukrajnából 18 bolgár családot telepítettek haza Germanzi faluba, mely korábban hazaköltözött német parasztok birtokában volt.

Szeretetsomag kiosztást rendezett a debreceni ref. biblia és irattérjesztés. Hajnal u. 5. sz. alatti helyiségében. A nehéz viszonyok mellett is szép karácsonyt szerzett azon nincstelének, akiknek e szent napon nem volt senki, aki gondját viselne. Kiosztásra került sok pár harisnya, kalap, sapka, élelem és más hasznos tárgyak. Azoknak, akik ezen nemes cselekedetben bármilyen formában részt vettek, fogadják érte a szegények háliját és a bibliaterjesztés nevében a vezető Kunár Béla főirattérjesztő hálás köszönetét.

Pokolgép robbant egy letartóztatott párisi fiatalember zsebében Toulouseban. A pokolgép a fiatalembert és a két kísérő rendőrt darabokra szaggatta.

Eljegyzés. Jeni Jackovits Anna és Karóczkay György (Felsővisó) jegyesek.

Gör. Kat. Legényegylet 31-én este 7 órai kezdettel családias szilveszteri táncestet rendez a görögkatolikus iskola nagytermében, melyre az egyesület barátait szeretettel meghívja a rendezőség.

Új tanfolyam kezdődik január elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíróiskolájában. Piac-u. 73. Előkészítési államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 55-48/1942-43.

Mütermen vasárnap egész nap nyitva. Szipál udvari fényképezőmester.

Gyermekéről otthonában ragyogó felvételeket készít B-zéki mütermen, Piac-utca 38. Telefon: 31-35.

Harisnyastalpalás 2 párból 1 párat. Arany János-u. 5. Az udvarban.

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában (Batthyány-u. 1) január elején tanfolyamkezdés. Előkészítési államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1942.

A bolgár kormány kétféle levált adományozott a törökországi földrendés károsultainak. A török követ a bolgár Vöröskereszt vezetőjének kormányra nevében megköszönte az adományt.

Tilos minden újví szórakozás Bulgáriában, tekintettel a bolgár népek az elhunyt király mialta viselt gyászára és a háborús időkre. Az intézkedés hatálya egész Bulgáriára kiterjed.

Japánban 19 évre szállították le a katonai korhajárt. Ez az intézkedés csak az anyaországra vonatkozik s Formosa szigetén, valamint Koreában nem alkalmazák.

Biczó-család gyászja. A köztisztviselőben álló Biczó-családot újabb súlyos gyász érte. Alig hat hónapja hogy meghalt a család feje, a régi idők hírneves építésmestere, Biczó Gyula, most párhónapi szenvedés után leánya, nemes Biczó Irénke követte édesapját a halálba. Karácsony szombatján váltotta meg szenvedéseitől a halál. Temetése hétfőn délután volt a köztemető díszravatalozó terméből bensőséges nagy részvét mellett. A gyászszertartás Nyakas László ref. orgonista-kántor művészi orgonaféltékával kezdődött. A ravatal felett dr. Farkas Pál mondott emelkedett szellemű szép imát. Az ima után gyászkoosira helyezték és a sírhoz kísérték a koporsót.

Kereskedők adományai a karácsonyi akcióra. 500-500 pengőt adományoztak: Szesztina Lajos cég, Benyás Emil, Kontsek Géza kerék, rt., Cipőkereskedelmi rt., Kontsek Kornél, Kaszanyik Endre. 300-300 pengőt adományoztak: Debreceni „Hangya”, dr. Kontsek Miklós, Kardos László cég, Petrik Károly. 200-200 pengőt adományoztak: Csáki Imre, Csérep Sándor, Mikó László, Körösi László, Erdélyi Szőnyegház, 100-100 pengőt adományoztak: Takarékoság rt., Műszaki és Kereskedelmi Társaság. 125 pengőt adományozott: M. Nagy Mihály. 100-100 pengőt adományoztak: Buray Sándor érszjegváruda, Buray Sándor dohánynagykerék, Kopjáry és Tóth cég, Grünfeld Adolf és Társa, Barna György, Kálizky Ernő, Bódy Pál, Kerecsen Divatház, Kuszka Mihály, Horn Rezső, Kíller Ede. 60 pengőt adott: özv. Weichinger Bélané. 50-50 pengőt adományoztak: Tóthfalussy Géza, Kántor Ernő és Társa, Riskó és Szabó, özv. Mitovay Andrásné, Jancsics Adolf, Buhátka és Társai, Neuwirt Gyula, Debreceni Hajlított Bütörgyár, Lord Uridivat, Varga Rezső, Szentesi Ferenc, Magyar Ruháipar, Bernfeld Ernő, Ovári János. 40 pengőt adott: Lukács Sándor, 30 pengőt adott: Kincses Gyula, Balla Balázs, 25-25 pengőt adott: Annvok Károly, Sárrejtí rt. 20-20 pengőt adományoztak: Szendrő Sándor cég, Mayer Ill, Sarkady László, Imrich Kálmán, Vámosi Béla, Vass Gyula, Springer József, özv. Gyuray Sándorné, Gáborfalky Lajos, Horváth Erzsébet, Kiss Sándor, dr. Bertók Lajos, Braun Mór, Szabadós Jenőné, Jánosy Irma, Tóth Gábor, Németh Dániel, 10-10 pengőt adományoztak: Wesszprémi István, Szántó Albert, Dankó Temetkezési vállalat, Gebauer Károly és Társa, Városi Szekerkeskedés, Havas Aruház, Füstös Dezső utóda, Pusztay József, Rozsa Aruház, Király István, Nádasváry Lajos, Monoky Nándor, Volentik Sándor, Vermes Lajos, dr. Szabó Lajos, Szabó Zsigmond, Róna Nándor, Nagy József, Szekeres József, Pethő Lajos, Szent István Társulat, Antallay József, Dohány Nagyáruda, Schön Sándor, Fehér Sándor, Szilágyi Sándor, Altalános Fogvasztási Szövetkezet, Juhász Ferenc, Nagy László, Pásztor és Gyuláné, Böhm István, Szénassy és Daku, Polgár Lajos, Bernáth Béla, Barabás Mihály, Grósz József, Adler Jenő, Horovitz, Nemes utóda, Riskó, Keller György, Frick Lajos dr. Brüll Henrik, Ceillag Arthur, Harmathy Ferenc, Katona Gáborné, Bakos István, Novák Márta, Fried és Társa, Biró Árpád, Bajomi Miklós, Cseh Lajos és Társa, Deák Jenő, Csáthy Ferenc rt. ezenkívül több 5-10 pengős adományok.

Kereskedők adományai a karácsonyi akcióra. 500-500 pengőt adományoztak: Szesztina Lajos cég, Benyás Emil, Kontsek Géza kerék, rt., Cipőkereskedelmi rt., Kontsek Kornél, Kaszanyik Endre. 300-300 pengőt adományoztak: Debreceni „Hangya”, dr. Kontsek Miklós, Kardos László cég, Petrik Károly. 200-200 pengőt adományoztak: Csáki Imre, Csérep Sándor, Mikó László, Körösi László, Erdélyi Szőnyegház, 100-100 pengőt adományoztak: Takarékoság rt., Műszaki és Kereskedelmi Társaság. 125 pengőt adományozott: M. Nagy Mihály. 100-100 pengőt adományoztak: Buray Sándor érszjegváruda, Buray Sándor dohánynagykerék, Kopjáry és Tóth cég, Grünfeld Adolf és Társa, Barna György, Kálizky Ernő, Bódy Pál, Kerecsen Divatház, Kuszka Mihály, Horn Rezső, Kíller Ede. 60 pengőt adott: özv. Weichinger Bélané. 50-50 pengőt adományoztak: Tóthfalussy Géza, Kántor Ernő és Társa, Riskó és Szabó, özv. Mitovay Andrásné, Jancsics Adolf, Buhátka és Társai, Neuwirt Gyula, Debreceni Hajlított Bütörgyár, Lord Uridivat, Varga Rezső, Szentesi Ferenc, Magyar Ruháipar, Bernfeld Ernő, Ovári János. 40 pengőt adott: Lukács Sándor, 30 pengőt adott: Kincses Gyula, Balla Balázs, 25-25 pengőt adott: Annvok Károly, Sárrejtí rt. 20-20 pengőt adományoztak: Szendrő Sándor cég, Mayer Ill, Sarkady László, Imrich Kálmán, Vámosi Béla, Vass Gyula, Springer József, özv. Gyuray Sándorné, Gáborfalky Lajos, Horváth Erzsébet, Kiss Sándor, dr. Bertók Lajos, Braun Mór, Szabadós Jenőné, Jánosy Irma, Tóth Gábor, Németh Dániel, 10-10 pengőt adományoztak: Wesszprémi István, Szántó Albert, Dankó Temetkezési vállalat, Gebauer Károly és Társa, Városi Szekerkeskedés, Havas Aruház, Füstös Dezső utóda, Pusztay József, Rozsa Aruház, Király István, Nádasváry Lajos, Monoky Nándor, Volentik Sándor, Vermes Lajos, dr. Szabó Lajos, Szabó Zsigmond, Róna Nándor, Nagy József, Szekeres József, Pethő Lajos, Szent István Társulat, Antallay József, Dohány Nagyáruda, Schön Sándor, Fehér Sándor, Szilágyi Sándor, Altalános Fogvasztási Szövetkezet, Juhász Ferenc, Nagy László, Pásztor és Gyuláné, Böhm István, Szénassy és Daku, Polgár Lajos, Bernáth Béla, Barabás Mihály, Grósz József, Adler Jenő, Horovitz, Nemes utóda, Riskó, Keller György, Frick Lajos dr. Brüll Henrik, Ceillag Arthur, Harmathy Ferenc, Katona Gáborné, Bakos István, Novák Márta, Fried és Társa, Biró Árpád, Bajomi Miklós, Cseh Lajos és Társa, Deák Jenő, Csáthy Ferenc rt. ezenkívül több 5-10 pengős adományok.

Betérő kifosztott egy Csokonai-utcai lakást, Horovitz Dániel Csokonai-utca 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen betérő ellen, aki karácsony első napján, távollétében lakásának üveglaká betörte és bemászva onnan nagymennyiségű fűhenneműt, ruhákat és ágyneműt lopott 3000 pengő értékben. A károsult hazatérve megdöbbenve vet észre, hogy lakásának ablakait belörték. A szobába belépve leírhatatlan rendtelenség, felült szekrények, ágyak fogadták. Feljelentést tett a rendőrségen, ahonnan detektívek szálltak ki a helyszínre. A vizsgálat során fon os személyleírást kaptak a betérőről, akit egyik szomszéd látott is, amint kezében nagyobb csomaggal az épüleből eltávozott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

U evre
női és férfi divatárak, nyakkendők, pulloverek, retikülök, ernyők, szövetek nagy választékban
Nagy Lászlónál
Piac-utca 44. szám

Egyévi börtön gyermekkiétel miatt

A debreceni törvényszéken dr. Székely Ferenc büntetőtanácsa elé került Rác Róza józsa leány, akit gyermekkiéttellel vádoltak. A leány, aki Debrecenben, mint eseléd szolgált, gyermekét az úton szülte meg, hazafelé artva Józsa-ára. A gyermeket szülei házához vitte és betette a nyári konyhába, majd lefeküdt a szobában és elaludt. Felébredése után a gyermeket a nyári konyhában leesve látta a ládáról, ahova tette. A gyermek már meghalt. A kis holttestet el rejte te Rác Róza, majd elásta.

Hat hónap múlva egyik barát-nője jelentette névtelen levélben a esndőrségnek, hogy megölte gyermekét Rác Róza. Így indult meg a nyomozás. A gyermeket kiásták a földből, de már nem tudták a boncolás során megállapítani, hogy a halált mi okozta. A nyomozás adataiból a bíróság megállapította, hogy Rác Róza gyermekének halálát okozta azzal, hogy kitette és felügyelet nélkül hagyta. Bűnösségét bizonyítja az is, hogy a holttestet elrejtette és titokban ásta el. A bíróság egy évi börtönre ítélte a leányt. Az ítélet nem jogerős.

Meghalt Lukachich Géza altábornagy, a kiváló katoná, aki az első világháború kitörésekor a híres Mollináry-erzred parancsnoka volt, résztvet a Deberdó védelmében, az összeomláskor pedig Budapest ka onai parancsnoki tisztségét viselte. Temetése ma lesz.

A katolikus háztartási alkalmazottak karácsonya. Karácsony ünnepének délutánján tartották meg bensőséges keretek között a katolikus háztartási alkalmazottak Szent Zita Körében a karácsonyi ünnepély. Jóó Sándor káplán, az egyesület lelki vezetője köszöntötte az egybegyűlt leányokat és vendégeket. Azután dr. Bánás László püspök szólt hozzájuk. Jézus is szolgálni jött a földre — mondotta beszédében. — Azóta nem szegény másoknak szolgálni. A Szent Zita Kör leányaiiban legyen több érték, több lelki erő. A mások szolgálja át könnyítsék meg azzal a gondolattal, hogy Krisztusnak szolgálnak. A kis ünnepséget még Debi Mária, Bartos Mária és Biró Erzsébe szavalatai tették kedvessé és családiasá. Dálnoki Anna S. M. nővér érdeme, hogy az egyesület szépen működik és a háztartási alkalmazottaknak minden gyűlés lelki erősödést felelősséget, tanulást és szórakozást jelent.

Betérő kifosztott egy Csokonai-utcai lakást, Horovitz Dániel Csokonai-utca 15. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen betérő ellen, aki karácsony első napján, távollétében lakásának üveglaká betörte és bemászva onnan nagymennyiségű fűhenneműt, ruhákat és ágyneműt lopott 3000 pengő értékben. A károsult hazatérve megdöbbenve vet észre, hogy lakásának ablakait belörték. A szobába belépve leírhatatlan rendtelenség, felült szekrények, ágyak fogadták. Feljelentést tett a rendőrségen, ahonnan detektívek szálltak ki a helyszínre. A vizsgálat során fon os személyleírást kaptak a betérőről, akit egyik szomszéd látott is, amint kezében nagyobb csomaggal az épüleből eltávozott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Könyvel, mérleget készí!
KÖNYVELÉSI SZAKIRODA
Deák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29-05.

Súlyos szerencsétlenséget okozott a forró víz. Karácsony másodnapján Oravcz József pilliszentiváni bányász felesége főzésközben súlyos szívrohamo kapott s a kezében levő forró vízzel telt fazeket elejtette. A konyhában játszadozott öt kisgyermek, akikre ráömölt a forró víz. Mind az ötfő súlyos égési sebekkel szállították kórházba.

Gyászrovat

Jóó Ferenc nyug. MÁV s. tiszti 58 éves korában elhunyt. Temetése kedden 14 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: István-út 72. Gebauer rendezi.

Szigeti Fekete Sándor gimnáziumi tanuló 18 éves korában elhunyt. Temetése kedden 11 órakor lesz a díszteremből református szertartással. Csurka temetkezés.

Punkert Péter 75. évében elhunyt. Temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz a köztemető II. B. ravatalozójából. Lakás: Monostor-pályi-út 29. Temetését Bartha vállalata végzi.

Hajdú Jánosné Márkus Zsuzsanna 53 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II. B. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Haláp 32/b. Pusztai temetkezés.

Kovács Róza 67 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a köztemető II. B. ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Barna-u. 11. Dankó temetkezés.

Özv. Imre Lászlóné Szathmáry Mária 63 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Booskai-tér 3. Dankó temetkezés.

E. Szabó Mihályné Váradó Róza 59 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Emerich-u. 16. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Szeretettel testvérünknek, nemes Biczó Irénkének az elhunytá alkalmával megnyilvánult részvétért, a ravatalozóra küldött csokrok és virágokért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Aldott emlékü szeretettel férjem és nevelőapámnak, polgár Varga Gábornak a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalozóra küldött koszorúk és virágokért, rokonainknak, jóbarátainknak és jóismerőseinknek ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik szeretettel férjem és édesapámnak, VII. Nagy Károly nyug. MÁV üzemi alizstnek a temetésén résztvettek, ravatalozóra koszorút vagy virágot küldtek, ezúton mondunk igaz köszönetet. A gyászoló család.

Kardoss Ferenc
nyug. ref. tanító
71. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Gyászolják gyermekei: Ilona férjével Boross Lászlóval, Irénke férjével Géder Józseffel, Ferenc nevével Kovács Ilonával, valamint unokái és a kiterjedt rokonság.
Lakás: Jókai utca 48. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Tejvevőinkhez!

A legújabb rendelkezések értelmében sajnálatunkra nem áll módunkban az, hogy a tejet továbbra is házhoz szállítsuk. Ha ósági intézkedésre a tejet január 1-től kezdve az Alföldi Tejüzembe szállított vasútton. Azt azonban mégis sikerült elérnünk, hogy a tejvevőink továbbra is kizárólag a gazdaság tejet kapják, erre a Tejüzem igazgatósága ígéretet tett. Azon reményben, hogy a nehéz idők elmúltával ismét közvetlenül állhatunk tejvevőink rendelkezésére, vagyunk

teljes tisztelettel:
gr. Semsey uradalom
nagyháti gazdaságának
intézősége.

ri MÁVAG-tól kölcsönkért karólyvái a következőképpen állt fel: Karolyi — Mészáros, Onody — Lőránt, Perényi, Deményi — Ferenci, Barna, Sárvari, Bodola, Tóth III. Már az első percekben bebiztosította magának a győzelmet a NAC. Biztosan minden megérdemelték, könnyen aratta legyőztes győzelmet. Gólvörök: Sárvari (2), Ferenci (2), Bodola, illetve Klecsics (11-esből).

A második napon az eredmények: Nagyvárad: AC—Floridsdorfer 3:0 (1:0). A nagyváradi csapatösszeállításában csak annyi a változás, hogy Bodola a középcsatár a Sárvari a balcsatár, a NAC megőrizte komolyan, gólokban ki nem fejezett fölényét győzte le ellenfelet. A nagyváradi csapat tudásban is magasan fölényben állt a bécsi együttesnél. Gólvörök: Barna (2) és a Sárvari.

Ferencváros—Zágrábi HASK 6:1 (3:0). A Ferencvárosban Kéri nem játszhat a helyettes Lakat szerepelt Most így módosult a zöld-fehéreknél a középcsatár Nagy II., Sárosi III., Lakat, a többi részekben változatlan a Ferencvárosi Fehérek játéka, megőrizték meglévő nagygólarányú győzelmüket a jól játszó Ferencváros. Gólvörök: Sárosi dr (2), Sárosi III., Lukács Sipos, Herédi, illetve Klecsics.

A tornát végeredményben a NAC nyerte, 2. Ferencváros, 3. Floridsdorfer, 4. HASK.

A magyar katonaválogatott vasárnap jött a visszavágó mérkőzést Beogradban a német katona válogatottal. A magyar csapat pénteken indul utunkra. Tegnap nagy kétkedés ezüst tartott a válogatott keret.

A debreceni Állami Kereskedelmi Központok rendezésében bonyolították le a debreceni évi jégkorongbajnokságot, előreláthatólag egy szonokai, egy nagyváradi és három debreceni csapat között. A bajnok kiemeltetett február 5-én és 6-án rendezik a nagyerdei jégpályán.

Az európai atléták rangsora a 100 méteres síkfutásban: 1. Osendarp (Holland) 10,4 mp. 2. Studer (Svájc) 10,6 mp. 3. Mariani (Olasz) 10,7 mp. Peschzi (Magyar) Saelens (Belga) 10,8

KÖZGAZDASÁG

Gazdák Biztosító Szövetkezete karácsonyi emlékalbuma

Pompás művészi kiállításban, értékes tartalommal jelentette meg a Gazdák Biztosító Szövetkezete karácsonyi emlékalbumát. A rendkívül gazdag tartalmu kötetben értékesebb-értékesebb cikkek sorakoznak. Madarász István kassai megyéspüspök, Ravasz László dr református püspök megkapóan szép, mely hangulatot árasztó írásai Marek Lőránt, Kápolnás Ödön, Hangay Sándor, Halácsy Dezső, Kislegi Nagy Dénes dr, a biztosítás és szövetkezés eszmekörében számos új gondolatot, értékes megállapítást felvető tanulmányai után külön írás számol be a haza védelmében szolgálatot teljesítő alkalmazottairól a Gazdák Biztosító Szövetkezetenek, külön kegyeletos megemlékezéssel a szövetkezet négy hősi halottjáról. Láng József emlékeztetőt írt megható írás után beszámolóit kapunk a szövetkezetnek a testi és szellemi kultúráért végzett értékes, felelősségteljes jelentőségű munkásságáról. A hat éve fennálló könyvtárban hat ezer kötet könyv áll rendelkezésre, mely elsősorban a szakkönyvtár és biztosítási szakirodalom gyarapítását célozza. Mintaszerű rendszeres sajtószolgálatot szerveztek és minden alkalommal meghoz a szövetkezet a szellemi kultúráért. Ugyanakkor azonban a Láng József Sport Egyesület eredményei azt mutatják, hogy a testi kultúra fejlesztésére is nagy gondot fordítanak. A Gazdák Biztosító Szövetkezetnek 44 esztendőjéről kapunk színes krónikát eredményekben és szemekben, külön ismertést a vezérképviselésekről. A nagy hozzáértéssel, művészi ízléssel összeállított, a maga nemében egyedül álló album szerkesztése Kápolnás Ödön igazgató és Halácsy Dezső remek munkája. A mű bevezető üdvözlő sorait Vay László báró ügyvezető elnök írta.

Balanzamárjai „megrovidult”... A belügyminiszter Balanzamárjai somogyi község, a kedvelt balatoni fürdőhely nevét Zamárdira változtatta meg.

Sándor István, Kecskemét város ny. polgármestere, volt országgyűlési képviselő 73 éves korában Kecskeméten meghalt.

Névtelenül küldött 2000 pengős adományt kapott a kolozsvári egyetem rektora, hogy abból szegénysorsú egyetemi hallgatókat részesítsen karácsonyi segélyben. Az összeget azonnal kiosztották.

Agyvérzés következtében váratlanul meghalt Pogány Béla, a budapesti műegyetem fizikai tanárának nyilvános rendes tanára, a legkitűnőbb magyar fizikusok egyike, akinek nevét, tudományos munkásságát és műszaki felfedezéseit külföldön is ismerték.

Gróf Wenckheim Siegfried hősi halála. A keleti harctéren hősi halált halt december 12-én az ifjú gróf Wenckheim Siegfried, gróf Wenckheim József fia. Gróf Wenckheim Siegfried két évvel ezelőt vette feleségül gróf Cziráky Tonchettét, aki az ország egyik legünnepeltebb szépsége volt. A boldog fiatal párnak egy évvel ezelőt született meg első gyermekük, egy kisleány. Gróf Wenckheim Siegfried röviddel gyermeke születése után ment ki a harctérre, ahonnan most érkezett a megrázó hír.

Hajdúdorogi Papp Antal címzetes érsek, volt munkási püspök, miskolci görög szertartású katolikus apostoli kormányzó karácsony első napján mondotta aranymiséjét. A kézvezetői tisztelet általános helynöke, Szántay-Szémán István pápai prelátnak tiszteletbe. A jubiláns érseket a Szentatya pápai trónállóra nevezte ki. A papság és a hívek hódolatát felirat formájában jutatták kifejezésre. Kállay Miklós miniszterelnök meleghangú táviratban köszöntötte Papp Antal érseket.

HIRDETMEYNY. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 164.731—1943 VIII. számú leírásban arról értesít, hogy a m. kir. 6 honv. élelmező raktárparancsnokság kérelmére a Debrecen állomás mellett levő szénatelepház vezető tervezett keskeny nyomtávú vasút közgazgatási bejárását elrendelte az eljárás megkezdésének idejéül 1944 évi január hó 4. (negyedik) napjának délelőtt 9 (kilenc) óráját összejöveteli helyül pedig Debrecen állomás főnöki irodáját tüzte ki. Értesitem az érdekelteket, hogy a közgazgatási bejárás személyesen, vagy megfelelő képviselőnk útján megjelenhetnek. Polgármester.

ÍRÓGÉP
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m.
IPARKAMARA

Gazdalevél

Legyen szives a tisztelt Szerkesztőség tudatni a lapban, hogy juthatnánk hozzá a napraforgó és tökmag olajá kiállításához, hogy az olajat beadnánk közölni, az olajpogácsát pedig feléltetnénk a fejteshennkel, így több tej kerülne a szövetkezetbe.

Nem mi találtuk ki az abrakhoz jutásnak ezen módját, de nem tudjuk az útját. Törvénytelen nem akarunk. Tisztelettel: Egy debreceni gazda a sok közül.

Mennyi kezelési költséget számíthatnak fel a bankok

A bankok által felszámítható legmagasabbkezelési költséget az Országos Hitelügyi Tanács a vidéki pénzintézetek jövedelmezőségi helyzetének mérlegelésével megszabta a PK. I. és III. kúriájába tartozó intézetek vidéki fiókjai, a bank és pénzügyintézetekkel foglalkozó más bejegyzett cégek a kölcsöntöke után a bírói úton érvényesíthető kamat leg-

magasabb mértékén felül legfeljebb negyedévi egynegyed százalék kezelési költségátalányt köelhettek ki. Ötven fillért abban az esetben is felszámíthatnak, ha a tőke negyfel százaléká negyedévenként 50 fillérről kevesebb lenne.

Az új rendelet hatálya 1944 január 1-én lép életbe.

A képzett kőművesek ülése

A képzett kőművesek tegnap Szodray Ferenc elnökletével ülést tartott. Az elnök ismertette az Ipartestület átiratát a nyugtákkal kapcsolatban, majd bejelentette, hogy az Ipartestület útján a szakosztály egy szakdolgozatot kér az illetékesektől, aki hivatalos lesz a mestereket kioktatni az évvégi zárásadás helyes elkészítésére. Az elnök közölte a szakosztályal, hogy a képzett kőművesmesterek hetvennégyezer darab téglát kaptak.

HIRDETÉS Kaba község a tulajdonát képező földterületek

mintegy 24 h. földet 1944 január 15-én, délután 5 órakor, Kabán, a község háza kistanácsstermében, nyilvános árverésen elad. Kiküldési ár kat. holdanként 6000 P. Az előjárás érdeklődőknek az árverési feltételeket díjtalanul megküldi. — Az ingatlan a Budapest felé vezető vasút és műút között, közvetlenül a püspök-ládayi határ mellett a vasútállomástól 2 kilométerre, a községtől 4 kilométer távolságra fekszik, minden időben autóra is járható műút mellett.

Szerkesztői üzenetek

V. László. Tévedés. A szóbanforgó cikkben nem az Ön fiáról, hanem egy másik K. K. névkezdű fiatalokról van szó. Flákn esetével — bár tudunk róla, — abban a reményben hogy ezzel is elősegítjük jóútra térését — nem is foglalkoztunk.

Egy előfizető. Véleményünk szerint félreértette a cikk tendenciáját, mely tele van a gyermek iránti szeretettel és a szegény nép felemelésének gondolatával. Az írásban megrajzolt gyermekalak egyébként is költött, az írói fantázia szülte, anélkül elevelőbb valóság az a probléma, melynek megoldását a krisztusi szavak megvalósításában látja a szerző: Engedjétek hozzám a kisdéket... Ezt tessék kézrezeni a cikkből, mint ahogy az írónak is csak ez volt a szándéka és semmi más, hiszen egész élete, minden munkássága a szegény, elesett, nehéz helyzetben levő néprétegek felemelésének szolgálatában áll.

Ujvevő remek ajándékok
KISS
uridivatnál
Alföldi palota

S P O R T

A háborús Európán át egy testvérmemzet felé

Beszélgetés Magyarország Győzelmével a debreceni válogatott tornászai a válogatott csapat finnországi utjairól

A magyar tornászválogatottban, mely két héttel ezelőtt utazott Finnországba, négy debreceni tornász kapott helyet: Tóth Lajos, Magyarország Győz. Hajdú és Szabó Miklós. A debreceniek közül egekben szerepelt Magyarország Győz. szolnokiakkal meg a háborús Európán át Finnországba utazott válogatott csapatunk élme nyei felől. Magyarország Győz. érdekes részleteket beszélt el a magyar sportolók helsinki napjairól:

— Menet Bécs—Oderberg—Breslau —Königsberg utvonalon gyorsvonaton tettük meg az utat. Königsbergben ültünk egy finn gyártmányú 16 személyes utaszállító repülőgépre. Ezt a külön járatot a magyar tornászgárda számára állították be és ezen tettük meg az utat Helsinkiig. — Utunk valóságos élmény volt. 1500 méter magasban, élnök mögött, ragyogó napsütésben haladt repülőgépünk.

— Helsinkibe a délutáni órákban érkezünk meg a finn fővárosban tégeriádó volt, orosz Ratak repültek be és a finn öbölben egészen alacsonyban, szinte a házakat súrolva szálltunk be, nehogy a szorvasba bekerüljünk. Még az első nap Helsinkiben tornánk társadalmat is kaptunk. Szállodánkban a magyar gyomornak nem túlságosan konvenió és „ülkönyv” halvácsora

és zöldségek után korán lefeküdtünk

Éjszaka fél 12 órakor arra ébredtem, hogy Tóth Lola megráz bennünket és azt mondja:

— Halljatek?.. Legirádó van, — Biztosan álmódz — feleltem. — Néhány perc múlva kiderült hogy nem volt álm. Egymásután érkezett fűünkhoz a bombák robbanásának zaja, a bombák azonban szorcsere usak a külvárosokban hullottak le és osekély kárt okozott. Mindjárt megérkezésünk után tapasztalhattuk, hogy a testvér finn nemzet milyen hősiessé véseli a háború megpróbáltatásait. — Finnországban egyébként minden férfi és nő részt vesz a haza védelmében: a férfiak mint katonák, a nők, mint a Lotta-szervezet tagjai.

Meglepett bennünket, hogy életéttés alatt legirádó idején nyugodtan jönnek-mennek az emberek az utcán. Mi éppen egy legítimadás alatt mentünk az úgynevezett „sauna”-ba, ebbe a jellegzetes finn fürdőbe, melyben izzó kőekre allandoan ömlik a víz, ozzáttal a levegő forró, paratolt izz és ebben a forró paratolt levegőben izzásztja ki az ember „sagát” 10—15 percig, utána jéghideg vízbe ugrik és oziálattosan frissen lép ki a fürdőből. Mellettünk kaphattak mindenütt emberek surrantak el a sofőben. A

legnagyobb egykedvűséggel véve a legítimadást.

Helsinkii tartózkodásunk legmegkapóbb momentuma az a osodálatos szeretet és barátság volt, amelylyel elhalmoztak bennünket. Feltűnt mindjárt, hogy a finnek között valóságos magyar kultusz van, rendkívül tájékozottak a magyar viszonyok felől ismerik tudósainkat, ironkat, művészeket. Összetállítottam egy finn lányt, aki az elmúlt nyáron járt Debrecenben a Nyári Egyetemen és valóságos rajongással beszélt a debreceni napokról.

Abban hogy a finnek annyira tájékozottak felőlünk, nagy része van a Gecsey István-féle testvérmemzet missziójának, mely a magyarság kultúrájának lementésén dolgozik a rokonszenzerek felé. Finnországban kiűnően ismerik a nagy magyar értékeket: Adyt, Jókait, Mikszáthot, mai írónk közül Zilahy Lajost, Márai Sándort, Herczeg Ferencet, Móricz Zsigmondot, Tamási Aront. Tudósaink közül Szent-Györgyi Albertet.

A versenyben nagy balszerencsével küzdöttünk. Ha a nyújtón sikerülnek a gyakorlatok, biztos, hogy megnyerjük a versenyt. A vasgát és kemény nyújtó azonban nagyon zavart bennünket, a mi nyújtók ugyanis sokkal finomabb és ruganyosabb. Ezen a szeren dőt el tulajdonképpen a verseny a finnek javára. A verseny egy hatalmas kiállítási terebben volt megrendezve, ahova a rendezőség csak 5000 embernek engedélyezte a bemenetet a legítimadás-veszélyre tekintettel azonban végül is a hatóságok sem tudtak ellenállni a közönség érdeklődésének és 7000 főnyi közönség nézte végig a versenyt. A versenyen megjelent a finn miniszterelnök és a magyar követ, aki teán látott vendégül bennünket.

Finnországban mindent jegyzés és pontra lehet kapni. Megkapó a finn nép bámulatos nyugalma és bizakodása, amellyel a jövőt nézi. Egyik este a helsinkii operaházban voltunk, ahol a „Mária grófnő”-t adták, gyönyörű kiállításban és pompás hangú énekessel. A színjátszást megőrizték a finneknek, de ezt általában valamennyi kulturális téren megőrizték.

A Nagyvárad nyerte a Karácsonyi Tornát

Karácsony két napján Budapesten a Ferencvárosi rendezésében nagyváradú Karácsonyi Torna zajlott le, melyen a Nagyvárad, a bécsi Floridsdorfer, a zágrábi HASK és a rendező Ferencváros vett részt. A magyar csapat minden mérkőzésükön győztek a Tornán az első helyet a Nagyvárad AC együttese foglalta el. Részletes eredmények:

Ferencváros—Floridsdorfer 5:3 (2:1). Tizenháromezer néző előtt játszott a két csapat a a Ferencváros új összeállításában Csikós — Budas, Tatnai — Sárosi III., Kéri Nagy II. — Sipos Gyulai, Sárosi dr. Herédi, Lukács lépett pályára. Változatlan mindvégig erős iramú mérkőzés, melyben biztossá győzött a zöld-fehér együttes. Gólvörök: Sárosi dr (2), Sárosi III., (11-esből), Lukács Mainer (angol), illetve Winkler (2) és Müller (11-esből). Nagyvárad AC—Zágrábi HASK 5:1 (4:0). A nagyváradi csapat a Dióegy-

Az ingatlan is ingatag

A BÚZA ÉRTÉKE ÖRÖK

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérlőház).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 294. sz. 1943. december 29 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P. negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér

Hirdetmény a tejutalványok és tejjegyek kiosztásáról

Hírek, nyilatkozatok a nyugati invázió lehetőségéről és a háború végéről

Zsitomirnál és Vitebszknél megakadt a szovjet nagy támadása Dél-Olaszországban elkeseredett harcok után a németek kiürítették Ortona romjait és újabb állásokban helyezkedtek el — Göbbels: Döntő az 1944. év, de a háború sokáig, sőt talán nagyon sokáig tart

A nyugati invázió lehetőségéről és a háború időtartamáról folyik most legtöbb szó a nemzetközi életben és a hadviselő felek körében.

A helyzet megismeréséhez legjobb mód, ha az illetékes tényezők nyilatkozatait vesszük sorba.

Berlini jelentés szerint német katonai megfigyelők az utóbbi időben nyíltan beszélnek a nyugati invázió lehetőségéről. Ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az Atlanti-fal elég erős ahhoz, hogy a támadók számára „halál-fallá” váljék, amely előtt az esetleges tömegek halmozódának fel. A szövetséges táborban eszközölt különböző kinevezéseket és változásokat Berlinben figyelemmel kísérik. Eisenhower tábornokot, mint az európai szövetséges hadsereg főparancsnokát az invázió első embereként emlegetik.

A berlini Wilhelmstrasse kedden állást foglalt az ellenség inváziós terveivel szemben. Utaltak arra, hogy az utóbbi 24 óra alatt mintegy 20 oldalt kitevő információk anyag tárgyalja az invázió kérdését. Maga Eisenhower nem kevesebbet jelentett ki, mint azt, hogy 1944-ben meg fogja nyerni a háborút.

Algiri jelenléte szerint Eisenhower amerikai tábornok sajtóértekezleten tett nyilatkozatában annak a véltémenyének adott kifejezést, hogy az európai háborút 1944-ben megnyerik, ennek előfeltétele azonban, hogy az Atlanti-óceán partján levő népek erőfeszítései ne csökkenjenek és az utolsó csapásra minden erőt megfeszítsenek. Ha az arcvonalon és otthon minden férfi és minden asszony megteszi kötelességét, akkor szerinte a jövő évben legyőzik Németországot.

Új főparancsnoki kinevezésével kapcsolatban Eisenhower rendkívül tartózkodóan és szerényen nyilatkozott. Az idő meg fogja mutatni — mondotta —, hogy alkalmas vagyok-e a parancsnoki tisztiségre. Az olasz arcvonallal kapcsolatban Eisenhower kijelentette, nem helyes annak feltevése, hogy ezt az arcvonalat most már elhanyagolják, hogy végül is megmerevedésbe süllyedjen.

A szövetségesek olaszországi eljárásságának gyorsasága attól függ, hogy mennyi további erőstírási iránnyal rendelkezik. Szerinte

jelenleg 11 német hadosztály áll az olasz arcvonalon.

Új feladatai közül elsőnek Eisenhower a síma, surlódásmentes együttműködés létrehozását mondta, hogy ugyanolyan kimagasló mértékben érvényesüljön, mint ahogy a földközítengeri haditerületen érvényesült. Tudom — jelentette ki végül Eisenhower —, hogy óriási feladat áll előttünk, de teljesíteni fogjuk.

„Az új esztendő a döntés éve lesz, de valószínűleg nem hozza meg az európai háború végét” — ez a lényege azoknak a nyilatkozatoknak, amelyeket a közelgő új évvel kapcsolatban német vezetők személyiségek adtak Georg Schroedernek, az „Europapress” főtudósítójának.

Dr. Josef Göbbels birodalmi propagandaminiszter nyila közatában a következőket mondotta:

„A bomba- és idegháborúban elszenvedett kudarcaik és vereségeik után az angolok és amerikaiak 1944-ben kénytelenek lesznek a legnagyobb kockázatot vállalni: a nyugateurópai inváziót. Mi már egy éve hideg elszántsággal várjuk ezt a fejleményt és az elmúlt tizenkét hónap alatt hadászatiunkat ennek megfelelően irányítottuk. Készen állunk a nagy csapásra és mivel tudjuk, hogy létünk forog kockán, fegyvereink a végsőkig elszánt katonák kezében kivívják a győzelmet. Akkor az egész világ számára nyilvánvalóvá válik, amit ma minden német tud, hogy a birodalom legyőzhetetlen, bármilyen hosszú ideig is tart a háború. Megbarákozunk azzal a gondolattal, hogy a háború sokáig, sőt talán nagyon sokáig tart. Eppen ezért nem mondom, hogy az 1944. év a háború végét hozza meg Európában. Döntő lesz azonban ez az év arcvonalakozóan, hogy ki lesz a győztes a háború utolsó napján.”

Hull amerikai államtitkár kijelentette a hétfői sajtóértekezleten, hogy az európai háború 1944-ben véget érhet, feltéve, hogy az egyesült nemzetek minden népe még jobban fokozza erőfeszítéseit és még nagyobb lesz az egység közöttük. Hull azonban ismét elintett a túlságos derűlátástól.

A KELETI FRONTON

a szovjet karácsonyi offenzívája nem érte el célját, a döntő át-

rest. Mint a keddi német hadijelentés közli, a zsitomiri térségben kemény harcokban a németek felfogták az oroszok nagy támadását, Kirovgrad felett pedig ellentámadást indítottak.

A másik súlyponton, Vitebszknél támadások és ellentámadások váltakoznak, a szovjet újabb átörési kísérleteit a németek elhárították.

Német katonai körök szerint tegnap már bizonyos fokú lanyhulás állt be az ellenséges támadások hevesességében, ami a német ellenintézkedésekre vezethető vissza.

A Scharnhorst az utolsó gránátig tüzelt és lengő zászlóval süllyedt el

Berlin, december 28. (NST.) A német haditengerészet főparancsnoksága hétfőn este a következő részleteket közölte a Murmansk felé tartó ellenséges hajókaraván elleni támadásról:

— Már néhány nappal ezelőtt a német légi felderítés észrevett egy ellenséges hajókaravánt, amely Murmansk felé tartott. A karaván hajói fegyvereke, és élelmiszereket szállítottak. Ezért a német haditengerészet egy harci csoportját vetették harcra a hajókaraván ellen. Az északi fok magasságában az ellenséges hajókaravánt harcra kényszerítették. A látás az időjárás következtében korlátozott.

December 26-án 11 óra felé a Scharnhorst csatahajó, amelyen B y ellentengernagy, a romboló hajóraj vezetője, mint az egész harci csoport parancsnoka tartózkodott, harci érintkezésbe került az ellenséges hajókaravánt biztosító erőkkel, amelyek rombolókból és cirkálókból állottak. Rövid idővel a harc megkezdése után egy

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Vadászrepülőek a kercsi tengersizorban elsüllyesztettek egy szovjet gyorsnaszadot.

Dnyepetrovcszktól délnyugatra és Kirovgradtól délkeletre ellenőrzésekkel visszavertük a szovjet csapatok támadásait. Saját támadásaink Kirovgradtól északra kedvezően alakultak. Zsitomir harci térségében tovább tartott az ellenség erős nyomása hétfőn is. Húsz ellenséges

DÉL-OLASZORSZÁGBAN

az angolszások nagy túlerővel támadnak. A hadianyagban és emberben való számbeli fölényt a németek rugalmas védekezéssel egyenlítik ki. Egyes pontokat csak eddig védenek, míg harcászatiilag arra szükség van.

Ezen a fronton Ortona volt az utóbbi héten a harcok kritikus pontja. A német hadijelentés tegnap közölte, hogy miután az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak, kiürítették Ortona romjait és közvetlenül a várostól északnyugatra újabb állásban helyezkedtek el.

hesseni megerősített gyaloghadosztály von Oriola gróf altábornagy vezetésével.

A délolaszországi arcvonalon a nyugati szakaszon csak helyi jellegű harcok voltak. Venafrotól északra nagy túlerőben lévő ellenséges erők támadása következtében súlyos harcok után elvesztettünk egy magaslatot.

Ortona szakaszán csapataink, miután az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak emberben és hadianyagban, kiürítették Ortona romjait és közvetlenül a várostól északnyugatra újabb állásokban helyezkedtek el. (MTI)

Nagy páncélos csaták Zsitomirnál

Berlin, dec. 28. (Interinf.) A zsitomiri nagy téli csatába a szovjet páncélos kötelékeinek tömegét hétfőn is Kíev és a zsitomiri gépkocsi úttól délre vetette harcra azzal a megbízással, hogy a német vonalakat dél felé és délnyugat felé törjék át. Igen súlyos, naphosszat tartó harcokban, amelyek során nagy páncélos csaták alakultak ki, a német védők a szovjet előretartásokat rugalmas hadviselésükkel mindenütt fel tudták fogni és megakadályozták minden áttörést. Az átmenetileg bezárt német részkötelékek kiverkedtek a saját vonalaikba való visszavonulást minden fegyverükkel és harci eszközükkel, a szovjetnek pedig jelentékeny és súlyos veszteségeket okoztak.

Zsitomirtól délkeletre a szovjet megkísérelte, hogy lerohanjon egy német reteszállást, a támadás összeomlott. Bár az időjárás nagyon kedvezőtlen volt, a német repülők hétfőn is beavatkoztak a gépkocsi út körüli folyó harcokban. A hézag nélküli támadásokkal szétzúzták a szovjet páncélosok több gyülekezését és nagy veszteségeket okoztak a szovjet lövész kötelékeknek. Zsitomir környékén 38 páncélost semmisített meg. (MTI)

Fontos tudnivalók!

Hirdetmény a farsangi táncmulatságok és táncestélyek beállításáról. — (3).

Hirdetmény a margarin kiosztásáról. — (4).

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

VASÁRNAP IS NYITVA